

**CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA**

MD-2004, mun. Chișinău, str. Serghei Lazo, 48, tel: (+373-22) 820801, 811807, fax: 820807, www.datepersonale.md

Nr. 04-05/ 400

„14” martie 2017

Parlamentul Republicii Moldova

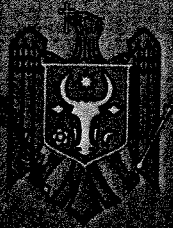
În conformitate cu prevederile art. 21 alin. (3) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal nr. 133 din 08 iulie 2011, prezentăm Raportul de activitate al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, pentru anul de activitate 2016.

Victoria MUNTEAN
Șef Direcție evidență și control

Anexă: Raportul de activitate.

SECRETARIATUL PARLAMENTULUI REPUBLICII MOLDOVA	
D.D.P. Nr. <u>404</u>	
„ <u>14</u> ” <u>03</u>	<u>2017</u>
Ora _____	

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA

**RAPORT DE ACTIVITATE
PENTRU ANUL 2016**

**ANUAL PROGRESS REPORT
FOR THE YEAR 2016**

**ГОДОВОЙ ОТЧЕТ
О ДЕЯТЕЛЬНОСТИ ЗА 2016 ГОД**

CHIȘINĂU • CHISINAU • КИШИНЭУ
2017

CENTRUL NAȚIONAL PENTRU PROTECȚIA DATELOR
CU CARACTER PERSONAL AL REPUBLICII MOLDOVA

RAPORT DE ACTIVITATE PENTRU ANUL 2016

CUPRINS

CAPITOLUL I	PREZENTARE GENERALĂ	3
CAPITOLUL II	ACTIVITATEA DE EXAMINARE A PLÂNGERILOR ȘI ALTOR ADRESĂRI	4
CAPITOLUL III	ACTIVITATEA DE CONTROL ȘI DE REPREZENTARE ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ	12
CAPITOLUL IV	ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRILOR DE DATE CU CARACTER PERSONAL	22
CAPITOLUL V	ACTIVITATEA DE AVIZARE A PROIECTELOR ACTELOR NORMATIVE ȘI LEGISLATIVE. REGLEMENTAREA DOMENIULUI	26
CAPITOLUL VI	INFORMAREA ȘI PROMOVAREA DOMENIULUI PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL	32

CAPITOLUL VII	COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ	38
CAPITOLUL VIII	ACTIVITATEA MANAGERIALĂ A CENTRULUI	47
CAPITOLUL IX	RAPORTUL DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI NAȚIONALE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL PENTRU ANII 2013 – 2018	50
CAPITOLUL X	PROBLEME CONSTATATE ÎN ACTIVITATE ȘI OBIECTIVE PENTRU ANUL 2017	52

Anul 2016 în cifre

ACTIVITATEA DE CONTROL

247 controale inițiate
66 fapte contravenționale
33 procese verbale
18 decizii de suspendare
13 decizii de încetare/distrugere
81 solicitări de transmitere

INFORMARE & PROMOVARE

1374 consultații persoane juridice
386 audiențe persoane fizice
80 activități mediatizate
12 emisiuni televizate
5 emisiuni radio

ACTIVITATEA DE REGLEMENTARE & AVIZARE

3 proiecte de lege aprobate
84 acte avizate
15 tratate internaționale
33 acte legislative
36 acte normative

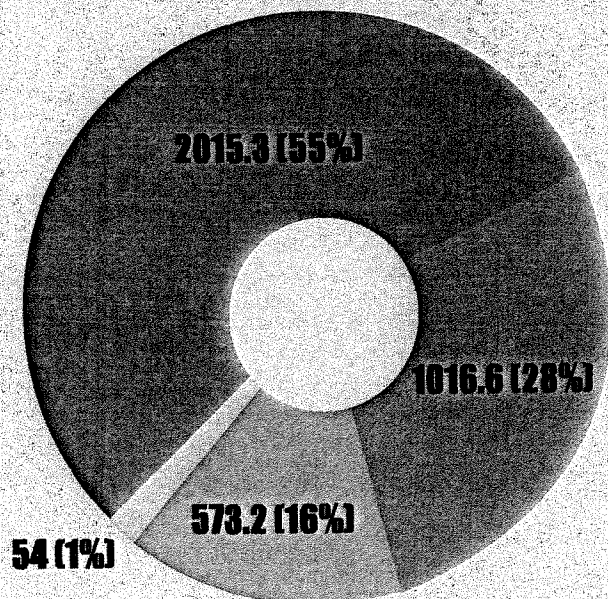
RESURSE UMANE

16 angajați din 21 efectiv înalta
23 cursuri de instruire
2 interne
21 externe

ADRESĂRI / PLÂNGERI

5654 documente de corespondență
2801 intrate
2055 iesite
374 interne
410 petiții examinate

REPARTIZAREA BUGETULUI 2016 (mii, lei)

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE

386 operatori înregistrați
761 sisteme de evidență înregistrate
89 decizii de refuz

COOPERARE INTERNAȚIONALĂ

3 acorduri de cooperare semnate
6 vizite de lucru
5 participări la conferințe

- Cheltuieli de personal
- Servicii
- Active nefinanciare
- Prestații sociale

CAPITOLUL II

ACTIVITATEA DE EXAMINARE A PLÂNGERILOR
ȘI ALTOR ADRESĂRI

Atribuția de bază a Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal este monitorizarea respectării legislației cu privire la protecția datelor cu caracter personal și verificarea aplicării acesteia, fapt stipulat expres la art. 20 alin. (1) lit. a) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

În contextul competențelor de verificare a corespunderii prelucrării datelor cu caracter personal prevederilor legale din domeniu, Centrul asigură, în permanență, examinarea plângerilor subiecților de date cu caracter personal și altor adresări, efectuarea controalelor legalității prelucrării datelor cu caracter personal, supravegherea și autorizarea prelucrărilor de date cu caracter personal etc.

2.1. Activitatea de examinare a plângerilor subiecților de date cu caracter personal

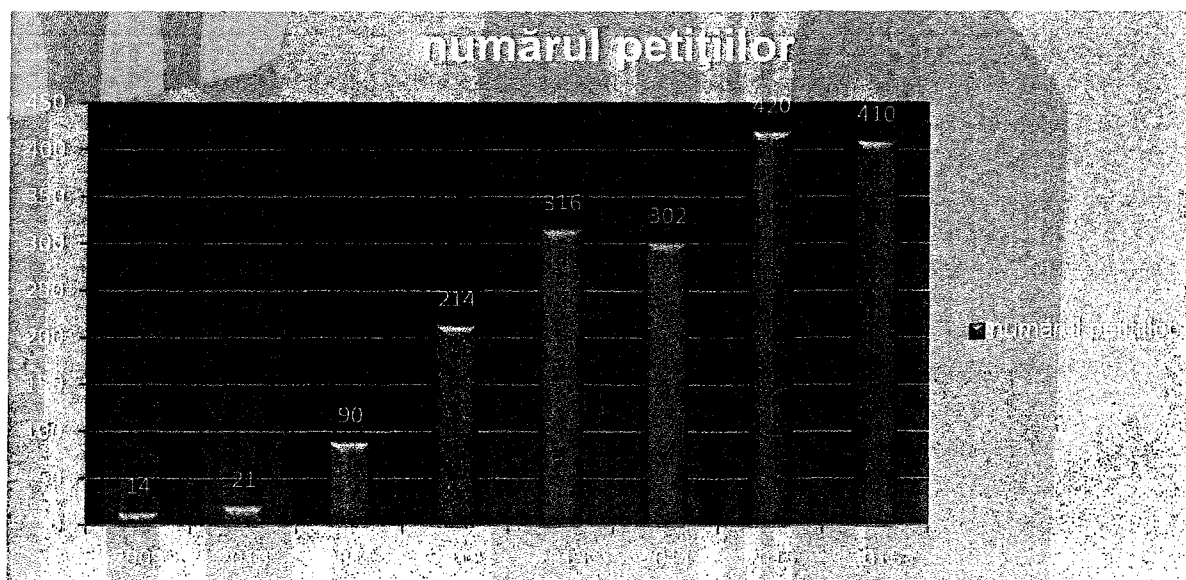
În ordinea art. 27 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, subiectul datelor cu caracter personal poate înainta Centrului o plângere, în cazul în care consideră că prelucrarea datelor sale nu este conformă cu cerințele legii precitate, în termen de 30 de zile din momentul depistării încălcării.

Ținem să menționăm că, numărul de plângeri primite de Centru constituie un indicator important al conștientizării de către persoanele fizice a drepturilor sale în calitate de subiecți ai datelor cu caracter personal, cum ar fi: dreptul la informare, de acces la datele cu caracter personal, de opoziție, de intervenție.

Din an în an, Centrul a continuat să primească un număr însemnat de plângeri, care implicau investigații tot mai complexe. În anul 2016, acest indicator a atins o nouă marjă după ce reiese din diagrama prezentată în continuare.

Diagrama nr. 1

Dinamica numărului de petiții adresate Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova pe parcursul anilor 2009-2016

Numărul de 410 de plângeri înaintate spre examinare în anul 2016, rezultă că eforturile Centrului depuse în ultimii ani, în vederea asigurării creșterii nivelului de conștientizare de către subiecții de date a drepturilor acestora și de responsabilizare a operatorilor de date cu caracter personal, au dat rezultate pozitive. Autoritatea națională de control a prelucrărilor de date cu caracter personal a dobândit vizibilitate, iar misiunile ce îi revin au fost apreciate de opinia publică. Mai mult, s-a constatat că cetățenii sunt tot mai informați privind procedura și modalitatea de realizare a dreptului la inviolabilitatea vieții private, în special, ce survine din prelucrarea datelor cu caracter personal.

Tabelul nr.1

Analiza petițiilor parvenite la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal al Republicii Moldova pe parcursul anului 2016 (comparativ cu anii precedenți)

Perioada pentru comparație	Petiții examinate	Din ele admise/respinse/explicații de rigoare		
Anul 2009	14	4	1	9
Anul 2010	21	17	1	3
Anul 2011	90	42	13	35
Anul 2012	214	98	5	111
Anul 2013	316	188	12	116
Anul 2014	302	202	12	88
Anul 2015	420	260	25	135
Anul 2016	410	275	20	115

Aspectele abordate în textul plângerilor primite de Centru prezentau o gamă largă de subiecte ce vizau prelucrarea datelor cu caracter personal în domeniul financiar-bancar, medical, furnizării serviciilor publice, al monitorizării spațiilor publice și/sau private prin mijloace de supraveghere video, condițiile prelucrării datelor cu caracter personal de către operatori, destinatari, precum și cele ce vizează dezvăluirea datelor și nerespectarea măsurilor de securitate și confidențialitate la prelucrarea acestora.

Așadar, în 171 de cazuri, petițiile și adresările înregistrate au servit motiv pentru inițierea de către Centru a controalelor legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.

În 113 de cazuri, subiecții datelor cu caracter personal s-au adresat Centrului semnalând aspecte referitoare la încălcarea dispozițiilor legale privind condițiile în care datele cu caracter personal au fost dezvăluite către terți, fără a obține în prealabil consimțământul persoanelor vizate ori fără a acorda suficientă importanță dreptului la informare al acestora, prelucrarea datelor cu caracter personal în lipsa unui temei legal sau în mod disproporționat față de scopul urmărit, dezvăluirea datelor cu caracter personal spre acces public nerestricționat în internet, fie pe pagini aparținând unor agenții mass-media sau societăți comerciale, fie de către persoane fizice pe bloguri personale sau în cadrul rețelelor ce permit transferul fișierelor între utilizatori.

În 82 de cazuri, persoanele fizice au solicitat confirmarea faptului că datele care îi vizează sunt sau nu sunt prelucrate de către anumiți operatori de date cu caracter personal și/sau persoane împuternicite de către aceștia, de asemenea, informații referitoare la scopurile prelucrării, categoriile de date avute în vedere și destinatarii sau categoriile de destinatari cărora le-au fost dezvăluite datele. Totodată, prin 8 petiții subiecții de date și-au manifestat dreptul de opoziție față de prelucrarea

pretins neconformă a datelor care-i vizează. În asemenea cazuri, au fost prezentate subiecților de date vizați informații detaliate privind modalitatea de realizare a drepturilor statuate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, în special a dreptului de acces la datele cu caracter personal și a celui de opoziție.

Ținând cont de multiplele adresări având ca scop intenția realizării de către subiecții de date a dreptului de acces la datele cu caracter personal care îi vizează, este oportun a reliefa în prezentul raport abordările practice aferente, utile subiecților de date, reflectate în continuare.

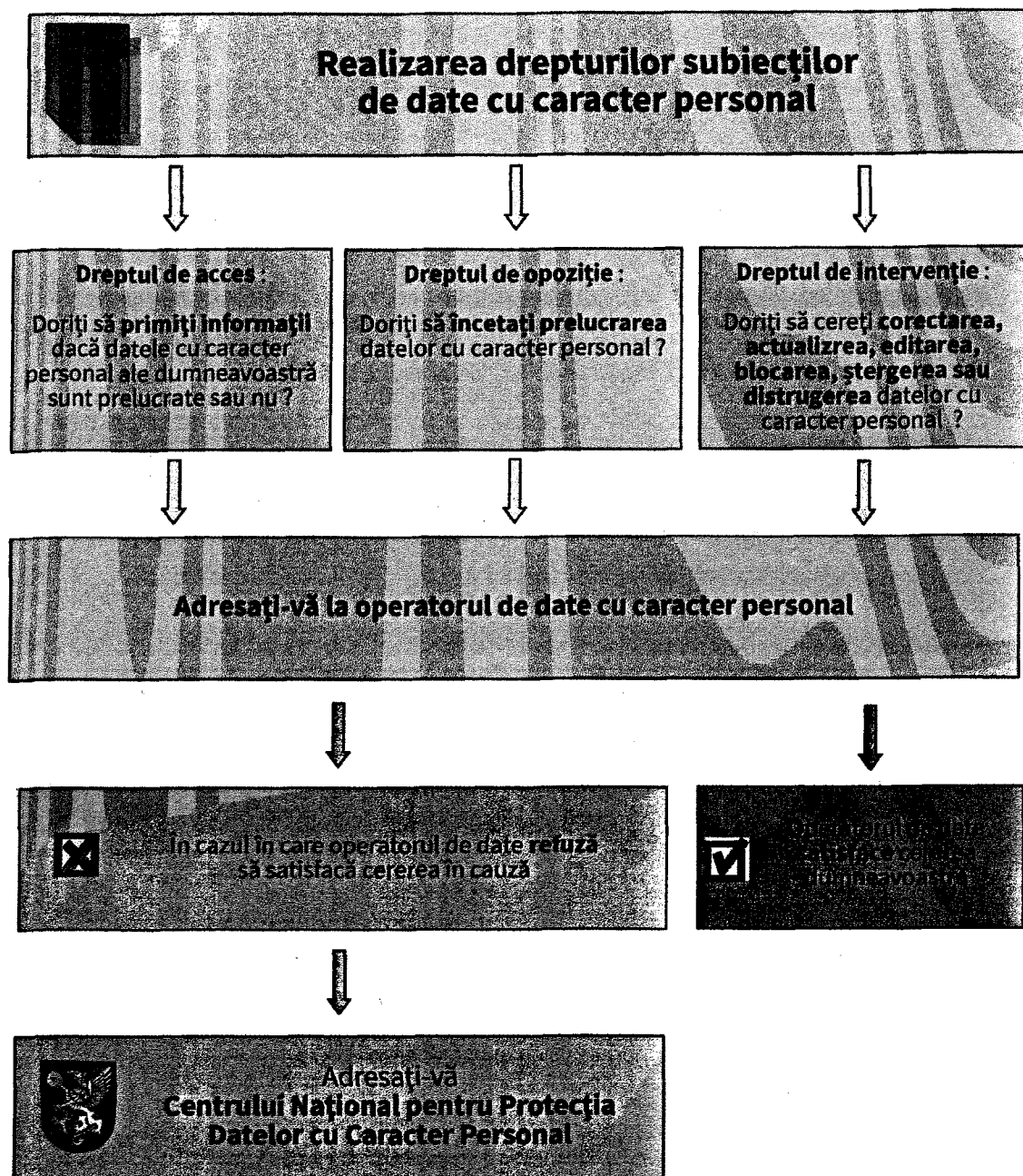
Consecvent celor enunțate supra, Centrul a oferit fiecărui subiect de date în parte explicațiile de rigoare în vederea asigurării exercitării dreptului de acces la datele cu caracter personal, care urmează a fi realizat personal de către subiect, prin înaintarea unei cereri în acest sens operatorului/operatorilor care prelucrează și/sau se pretinde că au prelucrat datele cu caracter personal vizate.

Mai mult, în vederea facilitării înțelegerii procedurii de adresare către operatorii de date cu caracter personal, în fiecare caz în parte, Centrul a venit cu a exemplifica inclusiv prin indicarea entităților care au calitatea de operatori de date cu caracter personal și sunt deținători ai diferitor sisteme de evidență, în care se pot prelucra date cu caracter personal în diferite scopuri (executarea contractelor, furnizarea serviciilor, realizarea competențelor legale etc.) prin mijloace automatizate, precum și prin alte mijloace decât cele automatizate, cum ar fi spre exemplu: Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor - care este operator și/sau ÎS „CRIS,Registru” - care este deținător al: Registrului de stat al populației, Registrului de stat al transportului, Registrului de stat a unităților de drept; Ministerul Afacerilor Interne, care este operator al Registrului informațiilor criminalistice și criminologice, Registrului dactiloscopic etc.; Agenția Relații Funciare și Cadastru - operator și/sau ÎS „Cadastru” - deținător al Registrului bunurilor imobile; Oficiul Stării Civile; birourile istoriilor de credit; băncile comerciale, notarii, avocații, executorii judecătorești etc.

Astfel, persoanele fizice ale căror date cu caracter personal au fost/sunt prelucrate, se pot adresa în scris Centrului în cazul în care consideră că prelucrarea datelor a fost/este efectuată cu încălcarea prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal, cu condiția adresării în prealabil către operatorul de date, în vederea realizării dreptului de acces la datele cu caracter personal ce îl vizează. Pe cale de excepție, plângerea poate fi adresată Centrului fără a realiza în prealabil dreptul de acces la datele cu caracter personal în raport cu operatorul de date, numai în cazul în care o întârziere ar cauza un prejudiciu iminent și ireparabil, aspect care trebuie justificat și dovedit de petent, la data depunerii plângerii la Autoritatea națională de control al prelucrării datelor cu caracter personal.

O descriere explicită și exhaustivă a procedurii de realizare a drepturilor subiecților de date cu caracter personal este descrisă în reprezentarea schematică ce urmează:

Diagrama nr.2

ACTIVITATEA DE EXAMINARE A PLÂNGERILOR ȘI ALTOR ADRESĂRI

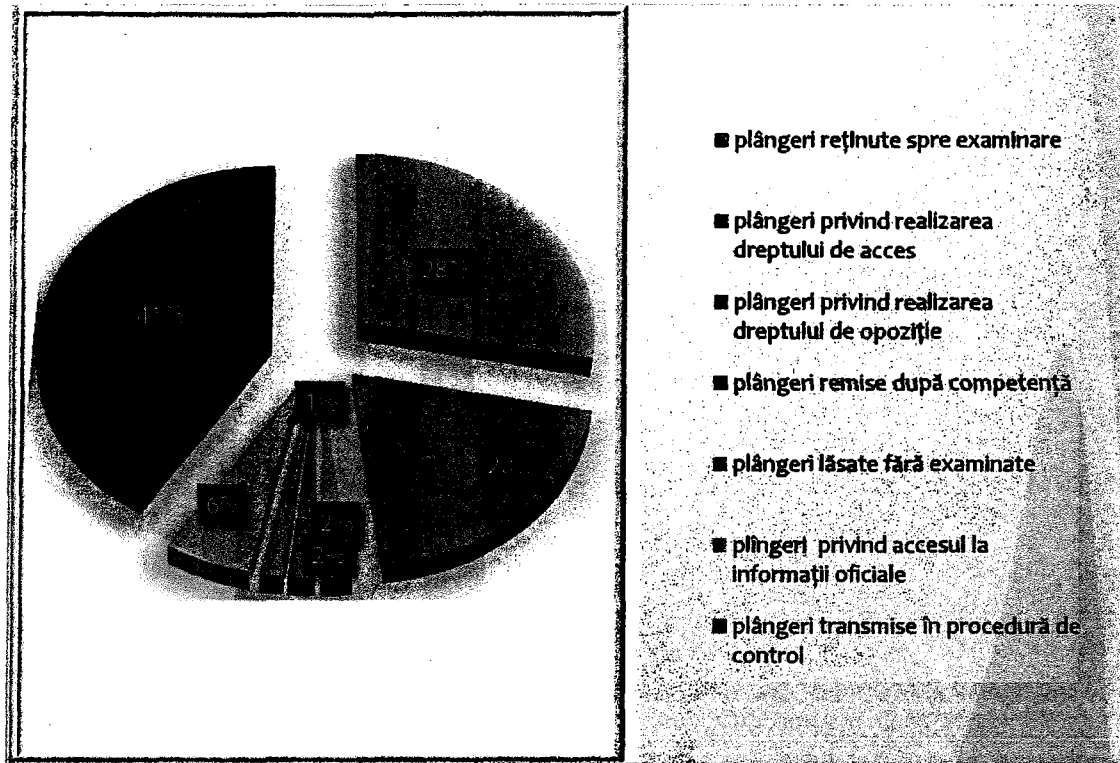

În ordinea de idei menționate mai sus, în 7 cazuri – adresările persoanelor fizice au fost expediate spre examinare în adresa organelor competente, în 6 cazuri acestea au fost lăsate fără examinare pe motivul necorespunderii cerințelor statuate de Legea cu privire la petiționare.

În același interval de timp, Centrul a primit 23 de solicitări de acces la informații oficiale, fiind solicitate, în principal, informații cu privire la: calitatea de operator a unei anumite entități, modalitatea înregistrării în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal și notificării sistemelor de evidență, procedura de urmat în cazul dezvăluirii unor date cu caracter personal, cazurile de proporții examinate de Centru, procedura de reclamare/obținere a datelor cu caracter personal în lipsa consimțământului subiectului de date cu caracter personal etc.

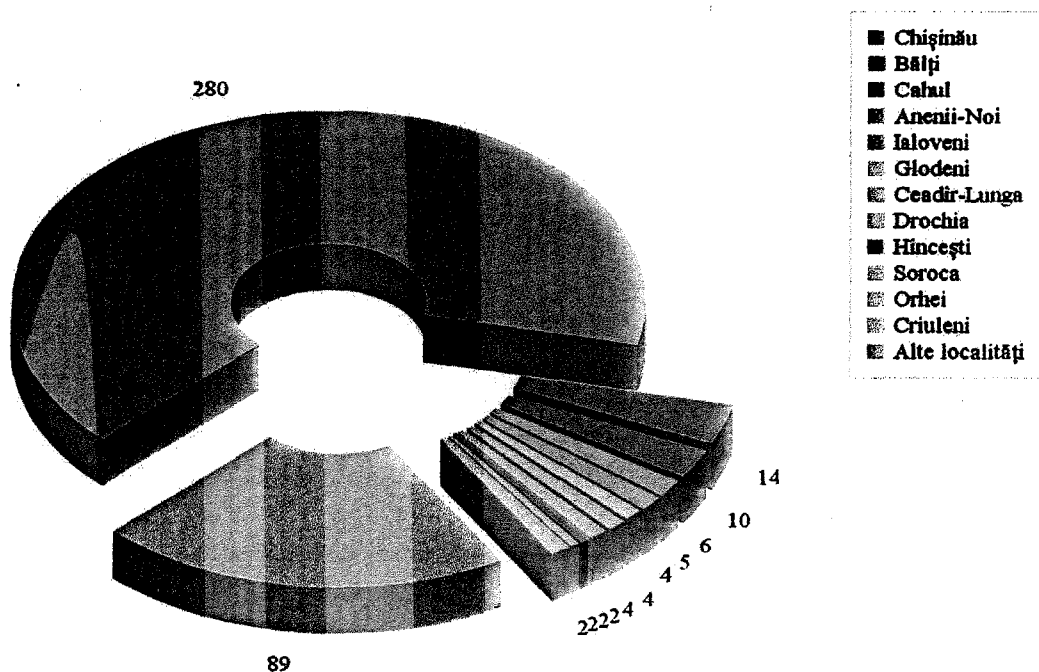
Diagrama nr. 3

Situația generală privind examinarea plângerilor înaintate Centrului

Analiza petițiilor, potrivit amplasării geografice a petenților, precum și a operatorilor de date cu caracter personal vizați în plângeri, arată, deloc surprinzător, că municipiul Chișinău ocupă primul loc, urmat de municipiul Bălți și municipiul Cahul.

Diagrama nr. 4

De menționat că, în perioada de raportare, au fost primite în audiență **386** persoane fizice, care au solicitat elucidarea diferitor aspecte aferente legalității prelucrării datelor acestora cu caracter personal, cărora le-a fost explicată, în funcție de circumstanțele sesizate, procedura legală de prelucrare a acestor informații oficiale cu accesibilitate limitată, modalitatea de realizare a drepturilor în calitate de subiecți ai datelor cu caracter personal etc.

2.2. Activitatea de examinare a altor adresări înaintate Centrului

În temeiul art. 20 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, Centrul informează autoritățile publice despre situația din domeniul protecției drepturilor subiecților datelor cu caracter personal, răspunde la demersurile și interpelările acestora, precum și cooperează cu autoritățile publice, cu mijloacele de informare în masă, cu asociațiile obștești și cu instituțiile similare din străinătate.

Pornind de la aceste atribuții menționăm că, pe parcursul anului 2016, activitatea Centrului a determinat examinarea a **5654 documente** de corespondență, dintre care, au fost înregistrate **2811** documente parvenite de la persoane juridice de drept public și privat, inclusiv adresări ale persoanelor fizice, precum și recepționate prin intermediul poștei electronice a Centrului. Subsecvent, în aceeași perioadă de timp, angajații Centrului au întocmit și expediat **2055** de demersuri și interpelări, precum și **374** documente interne.

Tabelul nr. 9

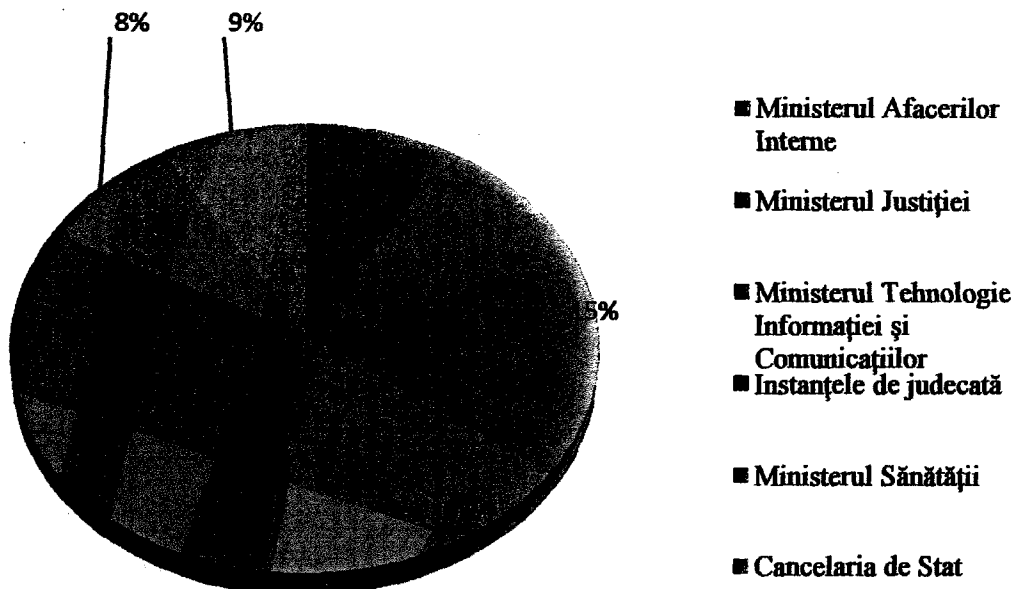
Statistica comparativă a documentelor de corespondență a Centrului pentru anii 2014 – 2016

Anul	Total corespondență	Documente intrate	Documente ieșite	Petiții	Documente interne
2014	4361	1738	1836	302	485
2015	5408	2425	2098	420	465
2016	5654	2811	2055	410	374

În special, este de menționat numărul mare a adresărilor parvenite din partea structurilor statale ale Republicii Moldova: Parlamentul, Președenția și Guvernul, ministerele și structurile din subordinea acestora, autoritățile publice autonome, autoritățile administrației publice locale și ale administrației publice de specialitate (servicii, agenții, birouri, centre etc.).

O pondere considerabilă constituie documentele recepționate din partea ministerelor, precum: Ministerul Afacerilor Interne, Ministerul Sănătății, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor/ ÎS „CRIS„Registru”, Ministerul Justiției, precum și instanțelor de judecată, Cancelariei de Stat și agenților economici din sfera financiar-bancară, medicală, turistică, comercială, prestări servicii etc. - entități implicate nemijlocit în procesul prelucrării datelor cu caracter personal.

Ponderea nominală a instituțiilor care s-au adresat cu demersuri Centrului

Cu referire la subiectele abordate în conținutul demersurilor înaintate spre examinare Centrului, ținem să specificăm că un număr de **1105** adresări au vizat solicitarea de către operatori a opiniei Autorității naționale de control al prelucrării de date cu caracter personal pe marginea legalității prelucrării datelor cu caracter personal, în special a dezvăluirii prin transmitere a datelor cu caracter personal deținute în adresa terților, **850** de adresări au constituit notificări și documente depuse de operatorii de date cu caracter personal în vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal prevederilor art. 23 și art. 28 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, **61** de adresări au fost înaintate în vederea solicitării autorizării transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal.

În **320** de adresări entitățile au solicitat clarificarea unor aspecte referitoare la acțiunile ce urmează a fi întreprinse în vederea înregistrării în calitate de operatori de date cu caracter personal, precum și în vederea determinării statutului de operator sau de persoană împuternicită de către operator a diferitor entități în funcție de scopul stabilit și de operațiunile efectuate la prelucrarea datelor cu caracter personal, condițiile legale și termenii prelucrării datelor cu caracter personal; în **84** de cazuri a fost solicitată avizarea proiectelor de acte normative și legislative sub aspectul asigurării protecției dreptului la viața intimă, familială și privată a persoanelor fizice, prin prelucrarea datelor cu caracter personal.

La fel s-a constatat că, în **115** cazuri, operatorii de date cu caracter personal au solicitat opinia Centrului, în scopul sporirii securității și confidențialității prelucrării datelor cu caracter personal, la implementarea noilor sisteme de evidență a datelor cu caracter personal și/sau dezvoltarea sistemelor existente.

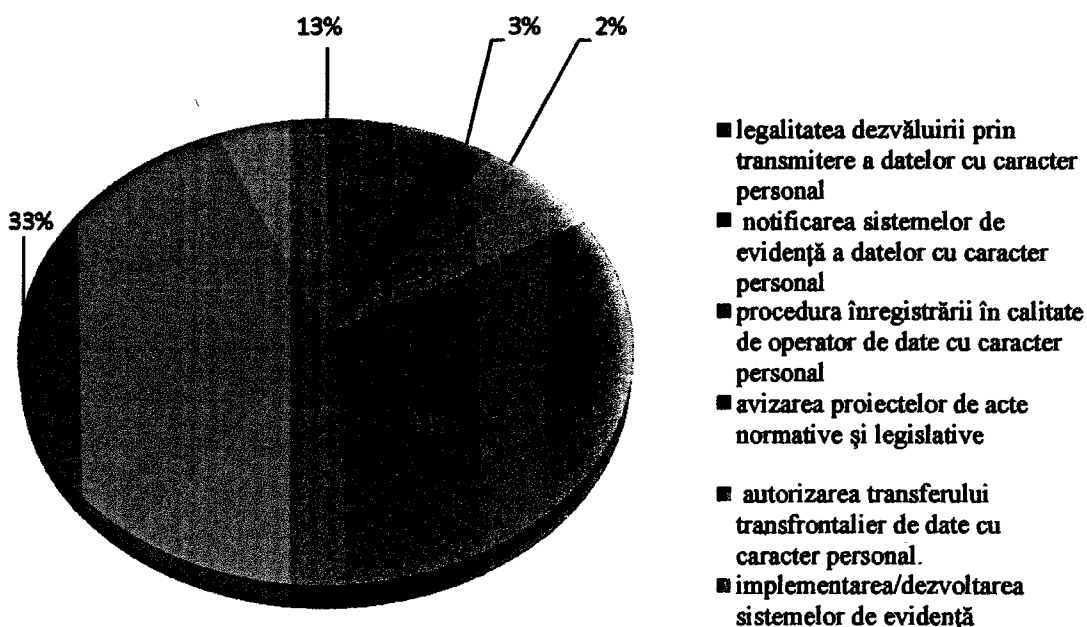
Alte **522** de demersuri au înglobat corespondența instanțelor de judecată; solicitări ale entităților din domeniul public și privat privind organizarea seminarelor, meselor rotunde, instruirilor pe marginea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal; rapoarte ale operatorilor de date cu caracter personal privind incidentele de securitate etc.

Reieșind din specificul problemelor invocate/abordate în contextul corespondenței examinate, consultațiile/instrucțiunile oferite de Centru au vizat aspecte precum:

- obligațiile și drepturile ce le revin operatorilor și persoanelor împuternicite de către operatori, statuate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal;
- procedurile aferente notificării Centrului, în conformitate cu prevederile art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal și Regulamentului Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 15 mai 2012, înregistrării operatorilor și a tuturor sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal gestionate;
- necesitatea asigurării confidențialității și securității datelor cu caracter personal, în conformitate cu prevederile art. 29 și art.30 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal și Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010;
- minimizarea numărului categoriilor și operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal strict necesare realizării unui scop și temei legal bine determinat, explicit și legitim;
- necesitatea obținerii consimțământului subiectului la prelucrarea datelor cu caracter personal ce îl vizează, dacă nu există prevederi legale care ar reglementa expres operațiunea de prelucrare;
- instituirea unor termeni concisi de stocare a datelor cu caracter personal prelucrate, în conformitate cu prevederile art. 4 și art. 11 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal etc.

Diagrama nr. 6

Subiectele abordate în adresările înaintate Centrului pe parcursul anului 2016

CAPITOLUL III

ACTIVITATEA DE CONTROL ȘI DE REPREZENTARE
ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ

3.1. Controlul conformității prelucrării datelor cu caracter personal cu cerințele Legii privind protecția datelor cu caracter personal se efectuează în exclusivitate de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

Controlul legalității operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal poate fi inițiat în temeiul plângerii subiectului de date cu caracter personal, sesizării/autosesizării sau în cadrul solicitării autorizării transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal.

În perioada anului 2016, s-a constatat o creștere semnificativă a numărului controalelor inițiate în baza plângerilor înaintate de subiecții de date cu caracter personal. Totodată, s-a observat o scădere substanțială a numărului materialelor de control inițiate în baza solicitărilor autorizării transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal.

Astfel, în perioada de referință au fost inițiate și examinate **247** materiale de control, dintre care: **186** în baza plângerilor subiecților de date cu caracter personal, sesizărilor/autosesizărilor, **61** în baza solicitărilor de autorizare a transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal.

Faptul **creșterii numărului adresărilor subiecților de date cu caracter personal** în baza cărora au fost înregistrate materiale de control și, în special, **complexitatea problematicii abordate în plângeri** denotă în continuare ridicarea nivelului de conștientizare a domeniului protecției datelor cu caracter personal și de cunoaștere a drepturilor subiecților de date, precum și a modalității de realizare a acestora. Totodată, urmează a fi reliefat că acțiunile de control ce se impun a fi efectuate în vederea verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal devin tot mai complexe și voluminoase, astfel încât, în majoritatea cazurilor acestea se echivalează cu acțiunile întreprinse în cadrul cauzelor penale sau contravenționale.

Pe de altă parte, cifra în scădere a solicitărilor de autorizare a transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal indică asupra faptului că emiterea de către Centru, în anul 2015, a Deciziei privind stabilirea cazurilor în care nu este necesară autorizarea transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal, care a avut drept scop a oferi claritate aplicabilității prevederilor art. 32 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, a dat roadele scontate.

Și în anul 2016, **controalele legalității prelucrării datelor cu caracter personal au fost desfășurate în special din oficiu**, urmându-se procedura scrisă de obținere a informațiilor necesare examinării circumstanțelor invocate și soluționării cazurilor sesizate.

În context este de menționat că, pentru elucidarea circumstanțelor și examinarea obiectivă a cauzelor examinate de Centru, de multe ori este impusă necesitatea deplasării la fața locului a angajaților autorității, or, reieșind din numărul mic al acestora și din suprapunerea multiplelor activități care obliga prezența ultimilor, în perioada de referință în marea majoritate a cazurilor s-a optat doar pe acumularea probatoriului necesar prin expedierea interpelărilor/demersurilor, angajații Centrului fiind puși în situația de a lua ca bază la soluționarea cauzelor aflate în examinare informațiile declarate, fără verificarea efectivă a veridicității lor.

Acest fapt, cu regret, creează premise pentru contestarea actelor emise de Centru, ceea ce în unele cazuri generează eschivarea de la răspunderea efectivă pentru încălcarea dreptului la viață privată prin prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal, situație care poate fi depășită doar prin majorarea considerabilă a numărului angajaților subdiviziunii de resort a Centrului.

Totodată urmează a fi menționat faptul că, în perioada de referință, nu a fost posibilă efectuarea controalelor inopinate cu deplasarea la fața locului la operatorii de date cu caracter personal/persoane împuternicite de către operatori care desfășoară activitate de întreprinzător, ținând cont de prevederile Legii nr. 18 din 04 martie 2016 privind moratoriul asupra controlului de stat.

În rezultatul materialelor de control examinate de Centru și finalizate cu constatarea încălcării prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, în funcție de consecințele survenite în urma încălcărilor admise și gravitatea încălcării constatate, au fost dispuse măsuri de constrângere manifestate prin încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal - 11 cazuri, suspendarea unor astfel de operațiuni - 18 cazuri, distrugerea datelor cu caracter personal prelucrate cu încălcarea prevederilor legale - 2 cazuri.

De menționat că, faptul constatării de către Centru a încălcării prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal la efectuarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, dă posibilitate subiectului ale cărui date au fost prelucrate neconform de a-și realiza dreptul de acces la justiție, statuat la art. 18 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Totodată, pentru încălcarea prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, reieșind din calitatea de agent constator în raport cu faptele statuate la art. 74¹ - 74³ Cod contravențional, pe parcursul anului 2016, au fost constatate 66 fapte contravenționale și întocmite 33 procese-verbale cu privire la contravenții, cauzele contravenționale fiind expediate spre examinare în instanța de judecată competentă.

Tabelul nr. 3

Informația comparativă a activității de control, pentru anii 2014 - 2016

Perioada pentru comparație	Numărul controalelor inițiate în baza:		Acte de reacționare emise ca rezultat al efectuării controalelor			
	plângerilor/ sesizărilor	cererilor de transmitere trans-frontalieră	decizii privind suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	decizii privind încetarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal	decizii privind distrugerea/ștergerea datelor prelucrate cu încălcarea legii	fapte contravenționale constatate/ procese verbale contravenționale întocmite
anul 2014	140	34	1	3	1	56/34
anul 2015	149	469	4	8	-	43/24
anul 2016	186	61	18	11	2	66/33

3.2. Cazuistica specifică anului 2016

Pe parcursul ultimilor ani, în conținutul rapoartelor anuale de activitate, Centrul a reflectat exemple de încălcări constatate în cadrul procedurilor de control efectuate. În esență, acest fapt a avut drept scop informarea operatorilor de date cu caracter personal și societății civile în general privind cazurile de încălcări comise de către entități din diferite domenii de activitate, bazate pe exemple concrete, **întru asigurarea neadmiterii unor încălcări similare de către alți actori implicați în activitate de prelucrare a datelor cu caracter personal.**

Potrivit practicii instituite, dar și în conformitate cu atribuția statuată la art. 20 alin. (1) lit. q) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, și prin intermediul prezentului raport, Centrul informează instituțiile și societatea despre problemele prioritare constatate pe parcursul anului de

ACTIVITATEA DE CONTROL ȘI DE REPREZENTARE ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ

referință, cazuistică care, în esență, conține/deduce soluții practice de prelucrare conformă a datelor cu caracter personal, cel puțin pentru situații similare celor reflectate în continuare.

Astfel, pe lângă multiple cazuri de încălcări constatate de Centru pe parcursul ultimilor ani vizând unele cazuri cu aspecte asemănătoare abordate, încălcările constatate în anul 2016 în rezultatul procedurilor de control efectuate au fost caracterizate în special prin următoarele:

- Multiple plângeri înaintate Centrului spre examinare indicau asupra prelucrării ilegale a datelor cu caracter personal prin intermediul sistemelor de supraveghere video gestionate atât de persoane fizice cât și de entități din sfera publică și privată. Astfel, procedurile de control efectuate, având ca obiect de examinare verificarea legalității prelucrării datelor cu caracter personal prin monitorizarea video, au determinat constatarea multiplelor încălcări admise de operatorii persoane fizice și juridice, manifestate în esență prin următoarele:
 - prelucrarea datelor cu caracter personal prin utilizarea sistemelor de supraveghere video efectuată contrar regulilor generale prevăzute de art. 4 și 5 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal, în special, a principiului proporționalității scopului urmărit;
 - supravegherea video efectuată în locuri și spații publice, inclusiv pe căile publice de acces de pe domeniul public sau privat, fără notificarea Centrului a sistemelor de supraveghere video și fără autorizarea Centrului, contrar prevederilor art. 23 și art. 28 ale legii precitate;
 - prelucrarea datelor cu caracter personal prin mijloace de supraveghere video în spații în care se impune asigurarea intimității persoanelor, cum ar fi: blocuri sanitare, cabine de probă, vestiare, cabine de duș și alte locații similare;
 - prelucrarea datelor cu caracter personal ale angajaților prin mijloace de supraveghere video fără consimțământul expres și liber exprimat al acestora și fără respectarea drepturilor acestor persoane, în special a dreptului la informare prealabilă a angajaților;
 - prelucrarea datelor cu caracter personal prin mijloace de supraveghere video fără a realiza dreptul la informare a subiecților care cad în vizorul camerelor video, inclusiv cu privire la: a) existența sistemului de supraveghere video și scopul prelucrării datelor prin astfel de mijloace; b) identitatea operatorului; c) existența înregistrării imaginilor, d) categoriile de destinatari ai acestora; e) drepturile persoanelor vizate și modul de exercitare a acestora. Or, aceste informații trebuie aduse la cunoștința persoanelor vizate, în mod clar și permanent de către operatorul de date care gestionează un sistem de supraveghere video;
 - nesemnălarea existenței sistemului de supraveghere video prin intermediul unei pictograme care să conțină o imagine reprezentativă cu vizibilitate suficientă și poziționată la o distanță rezonabilă de locurile unde sunt amplasate echipamentele de supraveghere video, în pofida faptului că Centru a aprobat, prin Decizia nr. 581, emisă în anul 2015, formularul tipizat de informare privind efectuarea supravegherii prin mijloace video (pictogramă), care este obligatoriu a fi afișat de către operatorii de date care efectuează monitorizare video;
 - nerespectarea de către operatori a obligației legale de a asigura confidențialitatea datelor cu caracter personal prelucrate prin intermediul sistemului de supraveghere video, de a adopta și implementa măsurile tehnice și organizatorice necesare pentru protejarea datelor cu caracter personal, în condițiile art. 29 și art. 30 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal;
 - nereglementarea perioadei limită de stocare a datelor cu caracter personal prelucrate prin intermediul sistemului de supraveghere video sau stabilirea duratei prea îndelungate de timp pentru stocarea acestor date, neproporțională în raport cu scopul pentru care se prelucrează datele. Or, operatorul este obligat să stabilească termenul limită necesar a fi păstrate datele

cu caracter personal colectate prin sistemul de supraveghere video iar la expirarea termenului stabilit, înregistrările video urmează a fi distruse sau șterse, după caz, în funcție de suportul pe care au fost stocate;

- prelucrarea datelor cu caracter personal prin mijloace de supraveghere video gestionate de persoane fizice în scop personal/familial, cu depășirea scopului indicat, unghiurile de captare ale camerelor cuprinzând și alte zone decât cele ce aparțin nemijlocit acestor persoane fizice, or, pentru efectuarea legală a monitorizării video strict în scopul enunțat, dispozitivele video nu trebuie să cuprindă alte spații, ce exced zona ce aparține celui care gestionează respectivul sistem, cum ar fi de exemplu spațiile publice.

Astfel, este de menționat că prelucrarea legală a datelor cu caracter personal prin metoda supravegherii video presupune indubitabil respectarea condițiilor indicate supra.

- O altă problemă sesizată frecvent Centrului pe parcursul anului 2016 a vizat cazurile de dezvoltare spre acces public nerestricționat a datelor cu caracter personal de către asociațiile fondurilor locative, manifestate prin afișarea pe panourile informative din preajma blocurilor de locuit, a listelor locatarilor care au acumulate datorii la achitarea serviciilor locativ-comunale. Astfel, în rezultatul recepționării unui șir de plângeri și a efectuării mai multor controale, s-a constatat faptul că în rândul asociațiilor de organizare a proprietarilor de locuințe – condominii și asociații de coproprietari în condominiu în sensul Legii condominiului în fondul locativ (Asociațiile de proprietari a locuințelor privatizate, Asociațiile de coproprietari în condominiu locativ și Cooperativele de construcții a locuințelor etc.) persistă practica de afișare a listelor membrilor asociației, care sunt restanțieri la plata unor servicii comunale, în spații deschise accesului public, ale blocului (cum ar fi zonele de intrare în scările blocului, spațiul din preajma ascensorului etc.). De regulă, aceste liste conțin date cu caracter personal precum, cel puțin, numele și inițialele prenumelor membrilor și suma datorată, iar de multe ori, apare indicat și numărul apartamentului.

Analiza circumstanțelor expuse prin prisma prevederilor legislației din domeniul protecției datelor cu caracter personal și condominiului în fondul locativ, a determinat că, în virtutea atribuțiilor ce le revin conform Legii condominiului în fondul locativ și statutelor de constituire, asociațiile menționate au interesul legitim de a întreprinde măsuri pentru a obține stingerea datoriilor de către membrii restanțieri ai acestora. Mai mult, deseori, asociațiile se află în relații contractuale nemijlocit cu prestatorul serviciilor comunale, în temeiul cărora le revine inclusiv obligația de a achita în favoarea acestora suma totală datorată de blocul gestionat și, corespunzător, le revine și obligația de a stinge eventuale datorii prin colectarea acestora de la locatari.

Pe de altă parte, Centrul a constatat că, deși afișarea listei restanțierilor ar putea contribui într-o anumită măsură la accelerarea stingerii datoriilor față de prestatorii serviciilor comunale sau a altor servicii, realizarea acestui scop legitim al asociațiilor poate fi obținută și prin alte metode, care nu ar implica dezvoltarea în spațiul public a datelor cu caracter personal ale restanțierilor, spre exemplu: atenționarea verbală a restanțierilor, remiterea scrisorilor de atenționare prin poștă, prin depunerea scrisorilor nemijlocit de către membrii organelor administrative ale asociațiilor în cutiile poștale din cadrul blocului, prin înmînarea directă, etc.

Se reține în acest sens, că nu există careva prevederi legale care ar stabili expres că asociațiile ar trebui sau ar putea recurge la metoda afișării într-un spațiu public a listei membrilor restanțieri pentru a obține stingerea datoriilor acumulate de ultimii. Bunăoară, astfel de prevederi nu se regăsesc în Legea condominiului în fondul locativ sau în Regulamentul cu privire la modul de prestare și achitare a serviciilor locative, comunale și necomunale pentru fondul locativ aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 191 din 19 februarie 2002. Pe de altă parte, însă, recuperarea creanțelor poate fi efectuată inclusiv în ordine civilă, prin utilizarea pîrghiilor legale disponibile. În acest sens, a fost reținut că art. 20 alin. (1) lit. m) al Legii condominiului în fondul locativ prevede în mod clar dreptul asociațiilor ca, în cazul

neexecutării de către proprietari/chiriași a obligațiilor lor privind participarea la cheltuielile comune, să sesizeze instanța de judecată în vederea stingerii plăților obligatorii.

Succesiv, în lumina celor expuse, prelucrarea prin afișare a datelor cu caracter personal ce vizează restanțierii la plata serviciilor comunale sau altor servicii contractate de asociațiile de proprietari, în spațiul public sau într-un spațiu în care are acces un număr mare de persoane, cum este inclusiv spațiul comun din cadrul blocului locativ, nu poate fi considerată o prelucrare „necesară”, în sensul articolului 5 alin. (5) al legii precitate, pentru îndeplinirea eventualelor obligații legale sau contractuale sau pentru realizarea intereselor legitime evocate mai sus.

Concomitent, Centrul a constatat că afișarea în spațiul public a datelor cu caracter personal cum ar fi numele/prenumele, adresa, sumele datorate de către subiecții vizați etc., constituie o încălcare gravă a dreptului fundamental al acestora la respectarea vieții intime, familiale și private, consacrat de art. 28 al Constituției Republicii Moldova și, deci, nu poate fi încadrată juridic în excepția prevăzută de art. 5 alin. (5) lit. e) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Corespunzător, efectuarea acestei prelucrări fără consimțământul subiecților de date cu caracter personal vizați constituie o încălcare a prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Se va remarca, în plus, că nici în cazul în care lista afișată de asociație conține doar inițialele numelui și prenumelui locatarului, însoțite de adresa de domiciliu și existența/lipsa unor datorii, nu este conformă prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal, enumerate mai sus, întrucât și în aceste circumstanțe subiectul de date cu caracter personal rămâne a fi identificabil, iar înscrierea inițialelor are drept efect doar reducerea numărului de persoane care l-ar putea identifica cu ușurință. Prin urmare, este inadmisibilă divulgarea acestor date către un număr nedeterminat de destinatari/terți, astfel fiind încălcat și regimul de confidențialitate impus de art. 29 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, dar și principiul de securitate a datelor în cauză, în sensul art. 30 al aceleiași legi.

Reafirmând cele enunțate, urmează a reliefa faptul că practica afișării acestor date la intrarea în bloc sau în alte spații în care accesul tuturor locatarilor/vizitatorilor nu este restricționat, creează premise pentru utilizarea acestora de către persoane de rea credință, în scopuri meschine sau de răspândire către un număr mai mare de destinatari – condiții în care operatorul nu va mai putea exercita nici un control asupra legalității prelucrării datelor vizate.

Urmează a fi relevat și faptul că, eventuala metodă de a decide afișarea în spațiul public a datelor cu caracter personal ale locatarilor de către adunarea generală sau alt organ de conducere al asociației, prin majoritatea de vot, nu este susceptibilă de a oferi caracter legitim acestui tip de prelucrare a datelor cu caracter personal prin dezvăluire, întrucât, în lumina celor evocate mai sus, doar consimțământul expres și neviciat al fiecărui subiect de date vizat de dezvăluire ar putea întermeia legalitatea acesteia.

Astfel, ținând cont de totalitatea aspectelor invocate, gestionarii fondurilor locative urmează să înceteze prelucrarea datelor cu caracter personal ce vizează restanțierii la plata serviciilor comunale și/sau la alte plăți prin afișarea listei acestora în spații cu acces public.

➤ La fel de importantă este reliefaarea circumstanțelor constatate vizând activitatea legată de prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată de către unele instituții medicale, în special manifestată prin interpretarea, pe alocuri, eronată/neobiectivă a prevederilor Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Or, ținând cont de faptul că instituțiile medicale prelucrează un volum impunător de date cu caracter personal în sisteme de evidență automatizate și/sau manuale, inclusiv ce fac parte din categoria specială de date cu caracter personal – starea de sănătate, acestea au obligația să notifice Centrului sistemele de evidență gestionate, precum și să se înregistreze în calitate de operatori în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, conform prevederilor art. 23 al Legii privind

protecția datelor cu caracter personal și Regulamentului Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 15 mai 2012.

S-a constatat faptul că unele instituții medico-sanitare publice, invocând prevederile art. 7 alin. (2) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, consideră eronat că nu ar fi necesară notificarea sistemelor de evidență gestionate și înregistrarea lor în calitate de operator în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal.

De menționat că, în conformitate cu prevederile art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, **operatorii sunt obligați să notifice Centrul**, personal sau prin persoanele împuternicite de către ei, înainte de a prelucra date cu caracter personal destinate să servească unui scop. Unicul caz exceptat prin lege de la procedura de notificare este statuat la alin. (5) al aceluiași articol, potrivit căruia, notificarea nu este necesară în cazul în care prelucrarea are ca scop ținerea unui registru destinat informării publicului larg și deschis spre consultare publicului sau oricărei persoane care probează un interes legitim, cu condiția ca prelucrarea să se limiteze la datele necesare ținerii registrului menționat.

Se relevă faptul că, potrivit prevederilor art. 7 alin. (2) al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, cadrele medicale, instituțiile medico-sanitare și personalul medical al acestora pot prelucra date cu caracter personal privind starea de sănătate fără autorizația Centrului numai dacă prelucrarea este necesară pentru protejarea vieții, integrității fizice sau a sănătății subiecților de date cu caracter personal. Dacă scopurile menționate se referă la alte persoane sau la societate în general, iar subiecții datelor cu caracter personal nu și-au dat consimțământul în scris și în mod neechivoc, urmează să fie obținută autorizația Centrului în modul stabilit de lege.

Astfel, prevederea enunțată dă dreptul cadrului medical de a nu solicita autorizarea Centrului pentru fiecare caz necesar executării nemijlocite a sarcinilor de serviciu în vederea protejării vieții, integrității fizice sau a sănătății subiecților datelor cu caracter personal (de ex. în situații de urgență când lucrătorii medicali sunt nevoiți să intervină întru salvarea vieții pacientului, acest fapt presupunând inclusiv necesitatea prelucrării datelor cu caracter personal ale subiectului vizat), or, anume în acest sens legiuitorul a stabilit expres această limitare prin cuvintele „numai dacă” în textul statuat la alin. (2) art. 7 enunțat supra.

În partea ce ține de prelucrarea datelor cu caracter personal efectuată, de către operatorii de date cu caracter personal din sectorul medical prin intermediul sistemelor de evidență informaționale și/sau manuale gestionate, acestea necesită a fi conformate în mod obligatoriu prevederilor art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Acest fapt este stipulat inclusiv în a doua propoziție din textul alin. (2) al art. 7 din legea precitată.

Prin urmare, toate **instituțiile medicale, atât publice cât și private, au obligația legală de a notifica sistemele de evidență gestionate și de a se înregistra în calitate de operator în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal.**

3.3. Reprezentarea intereselor Centrului în instanțele de judecată

a) În ordine de contencios administrativ:

Pe parcursul anului 2016, interesele Centrului au fost reprezentate în fața instanțelor de contencios administrativ în 48 de dosare, dintre care:

- 5 în calitate de intervenient accesoriu;
- 2 în calitate de reclamant;
- 41 în calitate pîrît.

Totodată, în perioada de referință a fost finalizată examinarea a 10 dosare judecătorești.

Pentru asigurarea reprezentării în instanțele de judecată în ordine de contencios administrativ a intereselor Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal, de către angajații

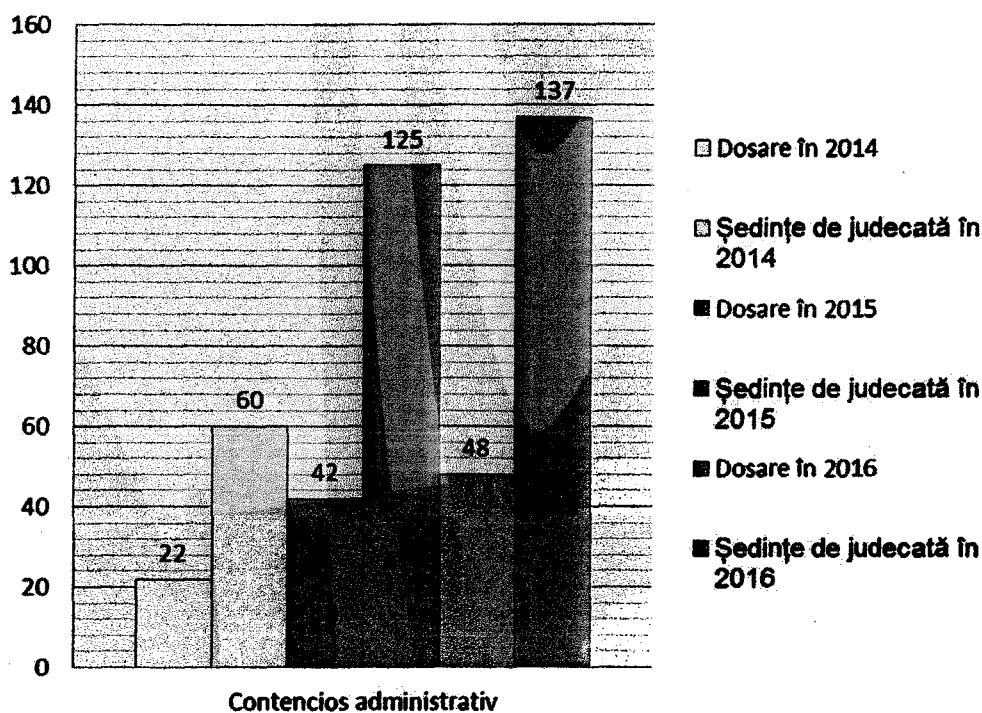
3
ACTIVITATEA DE CONTROL ȘI DE REPREZENTARE ÎN INSTANȚELE DE JUDECATĂ

Direcției juridice și relații cu publicul a Centrului au fost întocmite cereri de chemare în judecată, referințe, explicații, demersuri și alte acte procesuale, fiind asigurată participarea la **137** de ședințe de judecată pe parcursul anului 2016.

Diagrama nr. 7

Dinamica comparativă a numărului de dosare și ședințelor de judecată în ordine de contencios administrativ, în perioada 2014-2016

Contencios administrativ

b) În calitate de agent constator:

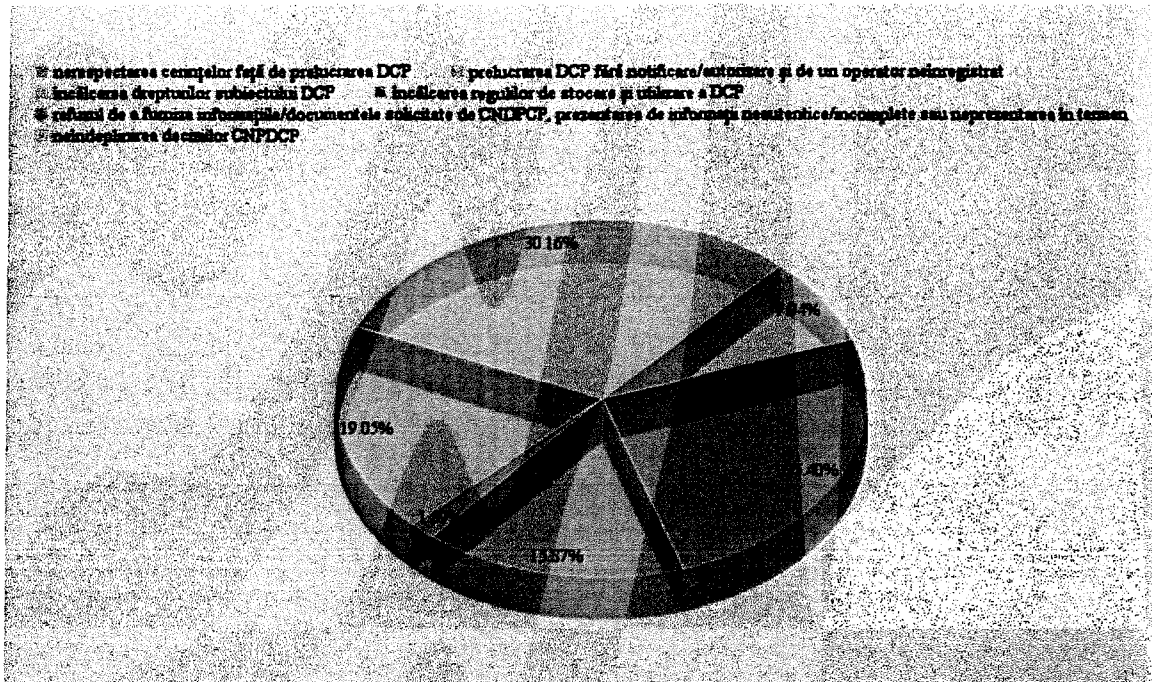
În anul 2016, în urma efectuării controalelor legalității prelucrării datelor cu caracter personal inițiate în baza plângerilor, sesizărilor sau autosesizărilor, pe faptele contravenționale statuate la art. 74¹-74³ Cod contravențional, angajații Direcției evidență și control a Centrului au constatat **66** fapte contravenționale, au întocmit **33** procese-verbale cu privire la contravenție, care au fost expediate spre examinare instanței de judecată competente. Astfel, se constată o creștere a numărului proceselor-verbale cu privire la contravenție întocmite comparativ cu anul 2015, pe parcursul căruia au fost întocmite 24 procese-verbale. Totodată, în perioada de referință agenții constatori ai Centrului au participat la **126** ședințe de judecată pe cauzele contravenționale aflate în examinare.

Faptele contravenționale constatate denotă că cele mai frecvente încălcări comise la prelucrarea datelor cu caracter personal s-au manifestat prin: prelucrarea datelor cu caracter personal fără notificarea și/sau autorizarea organului de control în domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, precum și prelucrarea datelor cu caracter personal de un operator neînregistrat în modul stabilit - 19 fapte, încălcarea regulilor de stocare și utilizare a datelor cu caracter personal - 16 fapte, nerespectarea cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea lor în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal - 12 fapte, refuzul de a furniza informațiile sau documentele solicitate de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în procesul

exercitării atribuțiilor de control, prezentarea unor informații neautentice sau incomplete, precum și neprezentarea în termenul stabilit de lege a informațiilor și a documentelor solicitate – 10 fapte etc.

Diagrama nr. 8

Informația privind ponderea faptelor contravenționale constatate pe parcursul anului 2016:

Din totalul celor **33** de cauze contravenționale expediate spre examinare în instanța de judecată pe parcursul perioadei de referință, în **23** de proceduri examinate Centrul a avut câștig de cauză, restul aflându-se în examinare. Urmează a fi reliefat faptul că din cele 23 de cauze contravenționale soluționate, soldate cu recunoașterea vinovăției persoanelor în privința cărora au fost întocmite procese-verbale cu privire la contravenție, doar în 7 cazuri instanța de judecată a stabilit sancțiuni în formă de amendă, în celelalte 16 cazuri, motivându-se expirarea termenului general de prescripție, instanța de judecată s-a limitat la recunoașterea vinovăției de comiterea faptei imputate, fără a dispune sancționarea efectivă a contravenienților.

De menționat că, raportând la situația anilor precedenți, în anul 2016 se constată o ușoară micșorare a perioadei de examinare în instanța de judecată a cauzelor contravenționale pornite de Centru precum și a numărului de ședințe la judecarea unei cauze contravenționale. În pofida acestui fapt, în medie, perioada de examinare a cauzelor contravenționale pornite de Centru depășește cu mult termenul legal de 30 de zile stabilit pentru judecarea cauzei contravenționale. Mai mult, și în prezent sunt cauze contravenționale pornite de Centru examinarea cărora în instanțele de judecată depășesc termenul de un an de zile. Or, termenul îndelungat de examinare a acestor cauze, în majoritatea cazurilor, a determinat expirarea termenului general de prescripție, care, până la 01 august 2016, era de doar 3 luni din momentul săvârșirii faptei. În context urmează a reliefa că, în unele cauze examinate de Centru, nici termenul general de prescripție în vigoare la momentul actual (de un an de zile din momentul săvârșirii faptei) nu este unul suficient, ținând cont de complexitatea domeniului, de specificul procedurilor de examinare obiectivă a circumstanțelor sesizate și de necesitatea acumulării probatoriului necesar pentru a constata cu certitudine încălcările admise.

Prin urmare, examinarea îndelungată a cauzelor contravenționale în instanțele de judecată determină în majoritatea cazurilor constatarea vinovăției persoanelor în privința cărora au fost pornite procese contravenționale, fără dispunerea sancțiunii pecuniare (amenzii). Acest fapt denotă în continuare ineficiența și insuficiența măsurii coercitive prevăzute de Codul contravențional pentru încălcarea prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal la prelucrarea neconformă a acestor date.

Mai mult, practica câtorva ani de examinare a cauzelor contravenționale în instanța de judecată denotă faptul că soluționarea acestor cauze, chiar dacă sunt soldate cu recunoașterea vinovăției și sancționarea contravenienților, nu soluționează în esență problema care a dus la constatarea de către Centru a încălcării comise la prelucrarea datelor cu caracter personal. Or, fără a dispune obligarea contravenientului în vederea înlăturării cauzelor care au dus la comiterea încălcării constatate, în esență, examinarea în instanța de judecată a acestor cauze contravenționale se rezumă cel mult la achitarea unei amenzi, fără a fi executată în fapt obligația legală, neexecutarea sau executarea necorespunzătoare a căreia a constituit încălcarea în sine.

c) În altă ordine de idei, este de menționat caracterul contradictoriu și susceptibil a procedurilor, existente la moment, de examinare în instanțele de judecată a constatărilor rezultate în urma verificării legalității prelucrării datelor cu caracter personal. Acest fapt se referă în esență la duplarea examinării în instanțele de judecată, în aceeași perioadă, a aceluiași acte și constatări emise de Centru, atât în ordine de contencios administrativ cât și în procedură contravențională.

În acest sens, este de menționat, pe lângă faptul că prevederile Codului contravențional nu sunt compatibile cu procedura de control a legalității prelucrării datelor cu caracter personal, care se efectuează în conformitate cu legislația privind protecția datelor cu caracter personal, creând astfel divergențe de interpretare și aplicabilitate, urmează a fi reliefate următoarele:

În rezultatul examinării materialelor de control privind legalitatea prelucrării datelor cu caracter personal, **Centru emite decizii** în ordinea statuată de art. 27 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, prin care constată fie lipsa încălcării prevederilor legislației, fie suspendarea operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, fie rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor neveridice ori obținute ilicit. În acest sens, Centrul prin decizie poate recunoaște vinovăția operatorului de date cu caracter personal și poate dispune rectificarea, blocarea sau distrugerea datelor neveridice ori obținute ilicit. **Această decizie fiind pasibilă contestării în ordine de contencios administrativ.**

Totodată, în conformitate cu prevederile art. 423⁴ alin. (4) Cod contravențional, în rezultatul constatării încălcărilor comise la prelucrarea datelor cu caracter personal, Centrul **întocmește procese verbale cu privire la contravenție** și le expediază spre examinare instanței de judecată care este împuternicită să soluționeze cauza prin recunoașterea vinovăției și aplicarea sancțiunii pecuniare cu posibilitatea de a aplica sub formă de sancțiune complementară privirea de dreptul de a prelucra date cu caracter personal pe perioada de la 6 luni la 1 an de zile.

Astfel, pentru comiterea aceleiași fapte, **operatorul de date cu caracter personal este supus răspunderii/sancționării de 2 ori** – circumstanțe ce contravin principiilor de individualizare și atragere la răspundere a persoanei.

În special este de menționat faptul că, potrivit practicii existente la moment, se constată situații în care pentru aceeași faptă, în ordine contravențională operatorul era recunoscut vinovat de către instanța de judecată iar în ordine de contencios administrativ, același operator, era declarat ca fiind nevinovat, cu anularea deciziilor Centrului sau invers. Or, este cu atât mai bizară situația descrisă ținând cont de faptul că **în cazul ambelor spețe (procedura contravențională și procedura de contencios administrativ) la bază exista una și aceeași decizie de constatare a încălcării comise la prelucrarea datelor cu caracter personal.**

În acest context, existența unor astfel de **proceduri contradictorii** la constatarea încălcărilor pentru prelucrarea ilegală de date cu caracter personal, în unele cazuri, au dus determinarea la ineficienței acțiunilor întreprinse de Centru pentru a contracara prelucrările neconforme de date și a preveni operatorii de date cu caracter personal de la săvârșirea altor încălcări ce vizează dreptul la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private a subiecților de date cu caracter personal. Or, circumstanțele descrise sunt cu atât mai **dezolante și dezarmante pentru Autoritatea națională de control a prelucrărilor de date cu caracter personal, ținând cont de numărul angajaților subdiviziunilor de resort ale Centrului care este absolut infim în raport cu volumul excesiv de muncă pus pe umerii acestora.**

Aspectele invocate pot fi depășite doar prin modificarea cadrului legal aferent domeniului protecției datelor cu caracter personal, precum și prin fortificarea capacităților instituționale și funcționale ale Centrului, aspecte, semnalate în repetate rânduri de către Autoritatea națională de control a prelucrărilor de date cu caracter personal, care, ținând cont de amploarea tot mai dinamică a domeniului, în ultima perioadă de timp au devenit și mai stringente.

CAPITOLUL IV

ACTIVITATEA DE SUPRAVEGHERE A PRELUCRĂRILOR
DE DATE CU CARACTER PERSONAL

4.1. Activitatea de înregistrare a operatorilor și sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal

În conformitate cu prevederile art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, operatorii de date cu caracter personal sau persoanele împuternicite de către aceștia au obligația de a notifica Centrul privind operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal destinate să servească unui scop.

Pe parcursul anului 2016, Direcția evidență și control a Centrului a examinat **850** de notificări depuse în vederea înregistrării în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, atât a operatorilor de date cu caracter personal cât și a sistemelor de evidență automatizate și/sau manuale în care sunt prelucrate date cu caracter personal. Astfel, în perioada de referință au fost înregistrați **386 operatori** de date cu caracter personal și **761 sisteme** de evidență a datelor cu caracter personal.

În cadrul examinării notificărilor depuse la Centru spre autorizare și înregistrare, în aceeași perioadă, în conformitate cu prevederile art. 24 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, au fost efectuate **612** proceduri de verificare prealabilă. Totodată, au fost emise **89** de decizii privind refuzul înregistrării sau autorizării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal.

Informația privind înregistrarea operatorilor și a sistemelor de evidență în care sunt prelucrate date cu caracter personal în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, este prezentată, în plan comparativ, în tabelul care urmează:

Tabelul nr. 4

Perioada de referință	Numărul operatorilor înregistrați	Numărul bazelor de date, a sistemelor informaționale înregistrate, în care sunt stocate și prelucrate date cu caracter personal	Numărul deciziilor de refuz a cererilor de înregistrare	Numărul deciziilor de refuz a cererilor de înregistrare, contestate în ordine de contencios administrativ
2012	17	31	1	0
2013	83	201	19	0
2014	107	274	27	0
2015	397	715	34	0
2016	386	761	89	1
Total	990	1982	170	1

Se constată faptul că, pe parcursul perioadei de referință, numărul operatorilor de date cu caracter personal care s-au înregistrat în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal a fost relativ constant cu cel din perioada anterioară de raportare, însă, **numărul sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal notificate este în creștere**. Acest fapt, denotă notificarea de către un operator de date cu caracter personal a mai multor sisteme de evidență gestionate, ceea ce demonstrează ridicarea nivelului de cunoaștere de către operatori a prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal. Or, potrivit Regulamentului Registrului de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 15 mai

2012, procedurile de notificare și înregistrare se efectuează prin intermediul sistemului informațional Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal pentru fiecare sistem de evidență a datelor cu caracter personal separat.

Mai mult, comparativ cu anii precedenți, când se constata faptul notificării de către operatori a unor sisteme de evidență precum: controlul accesului în sediu, supravegherea video, resursele umane/evidența angajaților etc., sisteme care cu certitudine conțin date cu caracter personal și trebuie notificate Centrului, însă, care nu determină prelucrările de date cu caracter personal efectuate în vederea realizării sarcinilor atribuite entităților publice/private vizate, anul 2016 s-a marcat prin faptul că notificările înaintate spre examinare au vizat în special bazele de date/registrele automatizate și/sau manuale ținute în vederea desfășurării activității de bază a operatorilor.

Faptul notificării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal efectuate de către operatori aferent domeniului lor specific de activitate, în vederea exercitării atribuțiilor de bază a acestora, demonstrează reglementarea și implementarea normelor interne de protecție a datelor cu caracter personal, prin asigurarea confidențialității și securității datelor prelucrate, în conformitate cu prevederile art. 29 și art. 30 ale Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

Mai mult, odată cu notificarea sistemelor de evidență gestionate, operatorii prezintă Centrului informații privind elaborarea și implementarea politicii de securitate la prelucrarea datelor cu caracter personal, document care statuează măsurile tehnice și organizatorice întreprinse în vederea asigurării protecției datelor cu caracter personal, în conformitate cu Cerințele față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010.

Totodată este de menționat că, examinarea notificărilor depuse privind sistemele de evidență aferente domeniilor de activitate concrete (financiar, polițienesc, avocatură, tehnologii informaționale, sănătate etc.) necesită o perioadă mai îndelungată de timp, or, pentru a analiza totalitatea documentelor care reglementează prelucrarea datelor cu caracter personal anexate la notificare, în vederea identificării caracterului adecvat/suficient al măsurilor de securitate și confidențialitate instituite prin prisma riscului pe care îl suportă operațiunile de prelucrare efectuate, este necesară studierea detaliată de către angajații Centrului a cadrului normativ specific fiecăruia din respectivele domenii de activitate.

În vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal prevederilor legale din domeniul protecției datelor cu caracter personal prin notificarea sistemelor de evidență și înregistrarea în calitate de operator în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal, pe parcursul anului 2016, angajații Direcției evidență și control, pe lângă alte măsuri de sensibilizare și mediatizare a necesității realizării acestei obligații legale, au oferit **1036 consultații și instrucțiuni.**

Concomitent cu informarea explicită a procedurilor necesar a fi efectuate în vederea depunerii notificării și înregistrării/autorizării operațiunilor de prelucrare a datelor cu caracter personal, în cadrul tuturor consultațiilor oferite a fost explicată importanța: colectării/prelucrării volumului și categoriilor de date strict necesare realizării scopului stabilit, care trebuie să fie unul determinat, explicit și legitim; asigurarea existenței consimțământului subiecților de date la prelucrarea datelor ce îi vizează sau determinarea cadrului legal care ar excepta necesitatea consimțământului; necesitatea explicării modalității de realizare a drepturilor subiecților de date cu caracter personal și realizarea efectivă a acestor drepturi etc.

În pofida faptului că numărul de operatori și de sisteme de evidență înregistrate în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal este în creștere, în prezent această resursă informațională consemnând în total **990 operatori** înregistrați și **1982 de sisteme de evidență** înregistrate/autorizate, aceste cifre, raportate la numărul de operatori și de sisteme automatizate și/sau manuale în care se prelucrează date cu caracter personal, rămân a fi infime și denotă regretabilul fapt de prelucrare

neautorizată a acestor informații cu accesibilitate limitată în multiple sisteme de evidență neajustate prevederilor art. 23 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal.

4.2 Activitatea legată de autorizarea operațiunilor de transmitere tranfrontalieră a datelor cu caracter personal

Potrivit prevederilor art. 32 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, transmiterea tranfrontalieră a datelor cu caracter personal care fac obiectul unei prelucrări sau care urmează să fie prelucrate după transmitere poate avea loc doar cu autorizarea Centrului, în modul stabilit de lege, și doar în cazul în care statul de destinație asigură un nivel adecvat de protecție a drepturilor subiecților datelor cu caracter personal și a datelor destinate transmiterii.

În vederea realizării acestei prevederi legale, în perioada anului 2016, în adresa Centrului au fost înaintate **81 solicitări de autorizare a transmiterii transfrontaliere** de date cu caracter personal, dintre care, **61** pe bază cereri scrise și **20** prin notificările depuse la „ghișeul unic” al Centrului.

Din totalul de solicitări înaintate în scris, în **36** cazuri a fost autorizată transmiterea tranfrontalieră a datelor cu caracter personal și în **25** cazuri a fost dispus refuzul autorizării transmiterii în alte state a acestor informații cu accesibilitate limitată, cu indicarea clară a motivelor care au stat la baza acestor refuzuri.

Comparând numărul solicitărilor de transmitere tranfrontalieră a datelor cu caracter personal înaintate Centrului spre examinare în anul 2016, cu numărul unor astfel de cereri depuse în anul precedent perioadei de raportare, se constată o scădere considerabilă a acestora.

În acest sens, este important a reliefa faptul că, în anul 2015, ținând cont de numărul mare de cereri înaintate Centrului spre examinare în vederea solicitării autorizării transmiterii transfrontaliere de date cu caracter personal, precum și de multiplele întrebări ale operatorilor de date privind procedura legală de efectuare a transferului în alte state a unor astfel de informații oficiale cu accesibilitate limitată, Centrul a emis **Decizia privind stabilirea cazurilor în care nu este necesară autorizarea transmiterii transfrontaliere a datelor cu caracter personal**, act cu caracter normativ care a avut și are drept scop asigurarea facilitării interpretării și aplicării corecte a prevederilor art. 32 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal. Decizia menționată fost transmisă spre informare și aplicare în activitate autorităților publice centrale și instituțiilor subordonate acestora, care, ținând cont de specificul activității, efectuează asemenea operațiuni de prelucrare a datelor cu caracter personal. Totodată, respectiva decizie a fost publicată spre acces public nerestricționat pe pagina web a Centrului și în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Astfel, faptul că, în urma emiterii deciziei vizate, din partea instituțiilor publice care, în anul 2015, au înaintat cele mai multe solicitări de transmitere tranfrontalieră a datelor cu caracter personal, în anul 2016 au fost depuse un număr considerabil mai mic de asemenea cereri, denotă, în esență, **utilitatea acestui act emis de Centru pentru operatorii de date cu caracter personal** care în cadrul exercitării activității transmit tranfrontalier date cu caracter personal, precum și faptul că **respectiva decizie a avut efectul scontat, aducând claritate privind procedurile aferente procesului de transmitere tranfrontalieră de date cu caracter personal**.

4.3. Rapoartele privind incidentele de securitate

În conformitate cu prevederile Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010, fiecare operator de date cu caracter personal, reieșind din specificul activității, elaborează și organizează implementarea prevederilor documentului care stabilește politica de securitate a datelor cu caracter personal, inclusiv procedurile și măsurile legate de realizarea acestei politici, cu aplicarea soluțiilor practice cu un nivel de detalizare și complexitate

proporțional, în partea ce ține de identificarea și autentificarea utilizatorilor; de reacționare la incidentele de securitate; de protecție a TI și comunicațiilor; de asigurare a integrității informației care conține date cu caracter personal și TI; de administrare a accesului; de audit și asigurare a evidenței etc.

Astfel, în cadrul activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal operatorul urmează să asigure gestionarea incidentelor de securitate a sistemelor informaționale de date cu caracter personal. Mai mult, potrivit pct. 90 din cerințele enunțate mai sus, anual, către 31 ianuarie, operatorii de date cu caracter personal prezintă Centrului raportul generalizat despre incidentele de securitate a sistemelor informaționale de date cu caracter personal.

În acest sens, este de menționat numărul în creștere a rapoartelor despre incidentele de securitate prezentate de operatorii de date cu caracter personal în anul 2016 pentru anul 2015 – 367, comparativ cu numărul rapoartelor prezentate în anul 2015 pentru anul 2014 – 32.

Tabelul nr. 5

Perioada de raportare	Perioada pentru care se raportează	Numarul rapoartelor prezentate
Anul 2015	Pentru anul 2014	32
Anul 2016	Pentru anul 2015	367

Releșind din domeniul de activitate a entitățile raportoare, se constată faptul că, în ambele perioade menționate supra, operatorii de date cu caracter personal din sfera privată sunt cei care au prezentat cele mai multe rapoarte despre incidentele de securitate, și anume, în 2016 – 192, în 2015 - 25, ceea ce demonstrează, în plan comparativ, gradul mai sporit de respectare de către ultimii a cadrului normativ reliefat.

CAPITOLUL V

ACTIVITATEA DE AVIZARE A PROIECTELOR ACTELOR
NORMATIVE ȘI LEGISLATIVE. REGLEMENTAREA DOMENIULUI

5.1. În contextul prevederilor Legii privind actele legislative, Legii privind actele normative ale Guvernului și ale altor autorități ale administrației publice centrale și locale, în perioada anului 2016, Centrul a avizat **84** de proiecte de acte normative/legislative/internaționale sub aspectul protecției drepturilor și libertăților persoanelor, în privința prelucrării datelor cu caracter personal, dintre care:

- ✓ **15** proiecte de acorduri/tratate internaționale;
- ✓ **36** proiecte de acte normative (hotărâri de Guvern, ordine ale autorităților publice centrale etc.);
- ✓ **33** de acte legislative (legi și hotărâri de Parlament).

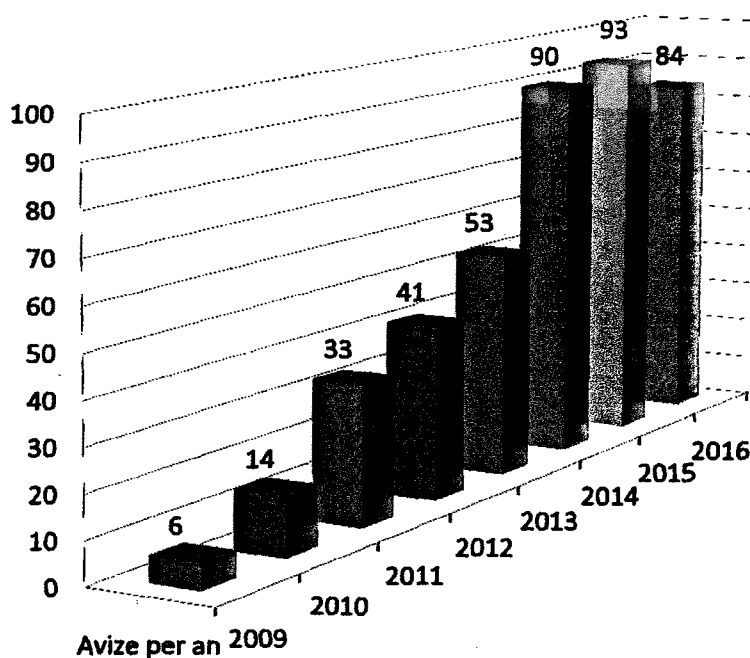
Asupra majorității acestora au fost formulate obiecții și propuneri de rigoare, întrucât s-a apreciat că este necesară completarea și revizuirea textelor respective prin prisma necesității respectării reglementărilor legale referitoare la protecția datelor cu caracter personal.

În situația în care unele din aceste proiecte prezentau un grad sporit de ingerință în viața privată, aducând atingeri drepturilor fundamentale ale omului, Centrul a transmis mai multe recomandări și obiecții de rigoare pentru revizuirea acestora prin prisma dispozițiilor legale naționale inclusiv celor comunitare/Internaționale, câteva din ele fiind chiar avizate negativ din start sau ulterior (în măsura în care obiecțiile formulate inițial nu au fost preluate sau au fost ignorate de către autori), spre exemplu:

- proiectul legii privind Fondul Arhivistic al Republicii Moldova (propunerile Centrului nefiind luate în considerație în mod repetat de către autor);
- proiectul legii privind moratoriul asupra controlului de stat (Centrul nesuținând varianta remisă, considerând că la implementarea acestei legi vor fi aduse grave atingeri atât drepturilor subiecților de date cu caracter personal cât și drepturilor și obligațiilor autorităților publice în exercitarea atribuțiilor care le revin);
- proiectul legii pentru modificarea și completarea Legii privind reglementarea valutară (remis spre reavizare Centrului fără a lua în considerație propunerile și obiecțiile anterioare formulate de această autoritate);
- proiectul hotărârii de Guvern privind Sistemul informațional de gestiune electronică a documentelor și înregistrărilor (SIGEDIA), față de care Centrul a formulat obiecții în contextul curențelor grave depistate.

Cu titlu de informare, începând cu anul 2013, în vederea asigurării transparenței activității la acest capitol, dar și pentru a face publice pozițiile vis-à-vis de proiectele examinate, textul integral al tuturor avizelor Centrului se publică pe pagina web oficială a Autorității naționale de control a prelucrării datelor cu caracter personal, și anume: <http://datepersonale.md/md/Avize/>.

Diagrama nr. 9

Dinamica numărului de avize oferite de Centru pe parcursul anilor 2009-2016

Subsecvent, chiar dacă se constată o ușoară scădere a numărului avizelor în comparație cu anii precedenți, trebuie remarcată, însă, complexitatea proiectelor remise spre avizare, spre exemplu:

- ✓ proiectul legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative (Cod penal, Cod de procedură penală, Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție, Cod contravențional), prin care se propunea crearea cadrului juridic național necesar aplicării Deciziei-cadru 2008/977/JAI a Consiliului privind protecția datelor cu caracter personal în cadrul cooperării polițienești și judiciare în materie penală, față de care a fost propus revizuirea suplimentară prin prisma art. 31 din Convenția de cooperare polițienească în Europa de Sud-Est inclusiv completarea actelor legislative planificate a fi modificate, cu noi articole prin care să fie subliniată obligația entităților publice vizate să se conformeze deplin la rigorile de protecție a datelor cu caracter personal.
- ✓ proiectul de lege cu privire la statistica oficială, la care au fost oferite mai multe propuneri de rigoare în vederea includerii garanțiilor suficiente la operațiunile de prelucrare a datelor cu caracter personal;
- ✓ proiectul hotărârii Guvernului „Privind Sistemul informațional de gestiune electronică a documentelor și înregistrărilor” (SIGEDIA), vis-à-vis de care au fost depistate mai multe curențe la capitolul protecției datelor cu caracter personal, care pînă la urmă au determinat imposibilitatea Centrului de a prezenta un aviz pozitiv;
- ✓ proiectul Protocolului CSI privind transferul substanțelor narcotice, psihotrope și a precursorilor lor, armei de foc, părților lor componente, munițiilor, substanțelor și dispozitivelor explozive ce reprezintă probe în cauze penale, la care Centrul, având în vedere că eventualele transferuri prezintă riscuri sporite pentru drepturile subiecților de date cu caracter personal vizați, a propus revizuirea suplimentară a acestei inițiative, îndeosebi la capitolul obligației de păstrare a înregistrărilor de audit cât și respectarea deplină a drepturilor subiecților de date cu caracter personal.

Diagrama nr. 10

Procentajul avizelor oferite de către Centru pe parcursul anului 2016

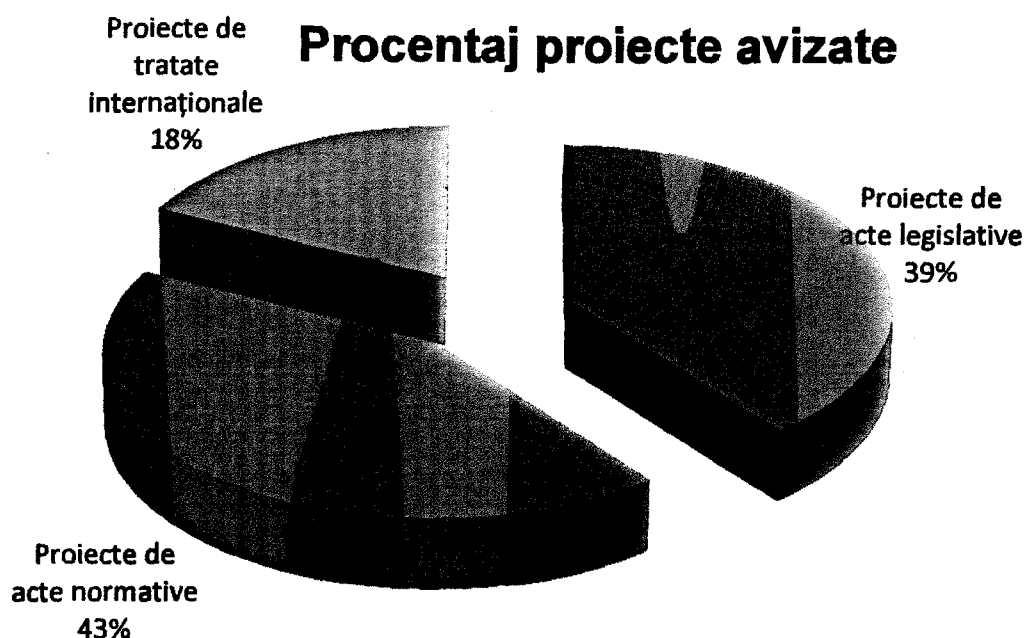
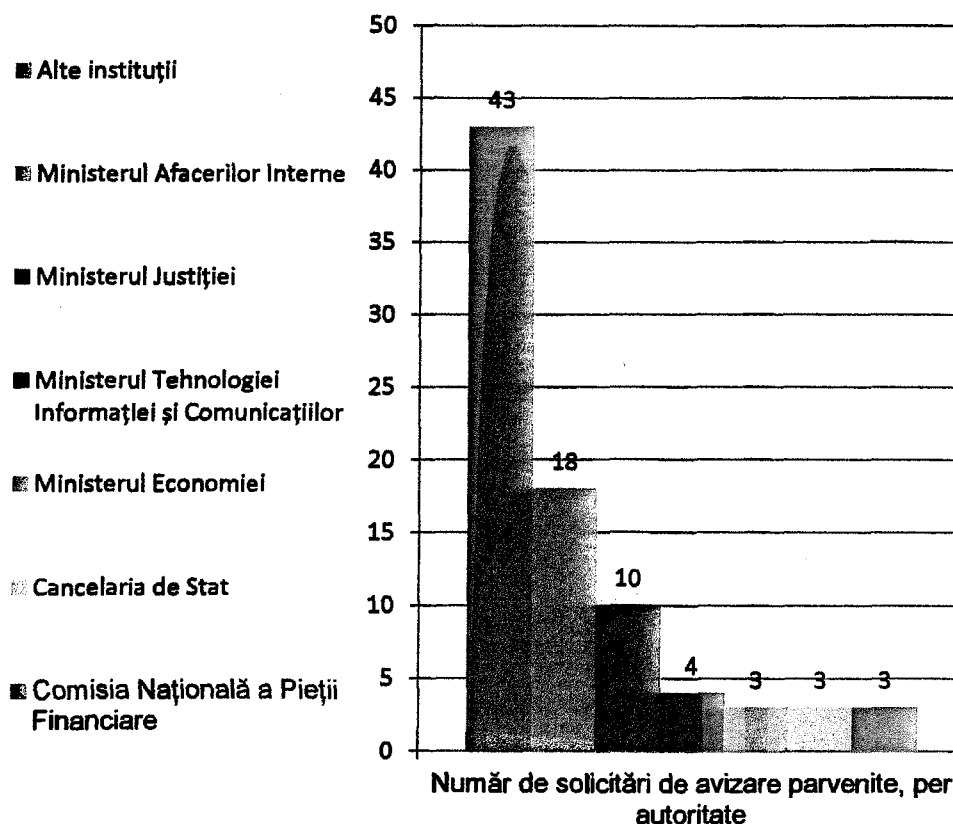

Diagrama nr. 11

Numărul de solicitări de avizare, parvenite în adresa Centrului pe parcursul anului 2016

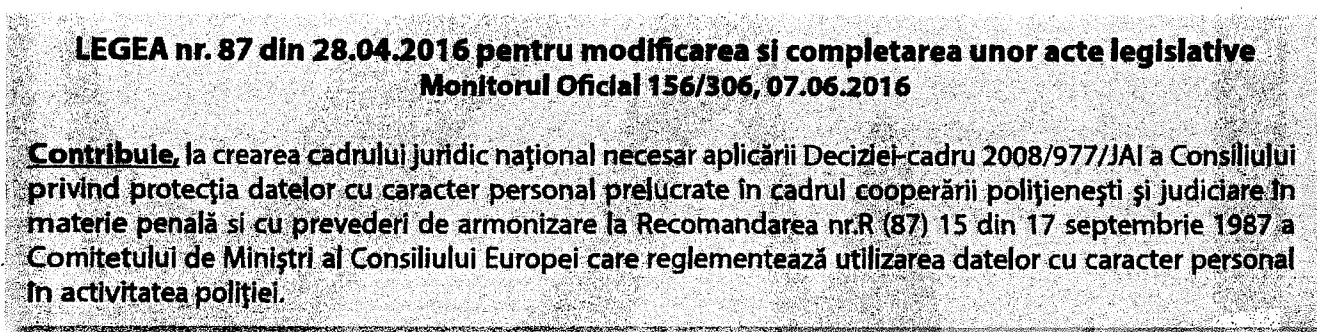
5.2. Reglementări importante pentru domeniul protecției datelor cu caracter personal, specifice anului 2016

- a) În perioada de raportare, un element cheie pentru domeniul protecției datelor cu caracter personal a constituit adoptarea, la 28 aprilie 2016, a Legii nr. 87 pentru modificarea și completarea unor acte legislative, prin intermediul căreia, o serie de amendamente referitoare la protecția datelor cu caracter personal au fost incluse în documentele normative ce reglementează activitatea polițienească și judecătorească în Republica Moldova.

Aceste amendamente vin să încorporeze principiile protecției datelor cu caracter personal în activitatea polițienească/judecătorească, inclusiv prin a responsabiliza personalul din sectoarele vizate implicat în prelucrarea datelor cu caracter personal.

O prezentare concisă dar clară a modificărilor legale menționate supra se relevă în diagramele ce urmează:

Diagrama nr. 12

Modifică 8 acte legislative importante

- Codul de procedură penală
- Codul contravențional
- Legea privind statutul judecătorului
- Legea cu privire la Centrul Național Anticorupție
- Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului
- Legea cu privire la activitatea Poliției și statutul polițistului
- Legea privind activitatea specială de investigații etc.

Incorporează direct elemente-cheie pentru protecția datelor cu caracter personal

Impulsionează autoritatea să asigure garanții adecvate de securitate și confidențialitate

Diagrama nr. 13

Exemple de norme legale modificate

Art. 15 din Legea cu privire la statutul judecătorului a fost completat cu lit. ^F cu următorul cuprins:

"F) să prelucreze datele cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal"

Art. 5 alin. (1) din Legea privind activitatea specială de investigații, a fost completat în final cu textul:

„în conformitate cu prevederile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal"

Art. 5 din **Legea cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului** a fost completată cu alineatul (2¹) cu următorul cuprins:

"(2¹) La aplicarea măsurilor de identificare a persoanelor fizice sau juridice, precum și a beneficiarului efectiv, entitățile raportoare trebuie să respecte prevederile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal". Entitățile raportoare au obligația să nu informeze persoanele fizice sau juridice și beneficiarul efectiv despre faptul că datele lor vor fi transmise și prelucrate de către Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor. La solicitarea persoanelor fizice sau juridice, Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor prezintă informații cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal" numai după încetarea situației care justifică prelucrarea acestora în temeiul prezentei legi".

Art. 13 alin. (1) din **Legea privind statutul ofițerului de urmărire penală** a fost completată cu litera:

"f) să respecte prevederile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal".

Art. 6 lit. m) din **Legea cu privire La Centrul Național Anticorupție**, cuvântul "legislația" se substituie cu textul:

"prevederile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal".

Codul contravențional al Republicii Moldova nr.218-XVI din 24 octombrie 2008

1. Articolul 374 se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins:

"(4) În cadrul procesului contravențional, prelucrarea datelor cu caracter personal se efectuează conform prevederilor Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal".

2. Articolul 451 se completează în final cu textul *"în condițiile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal".*

Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003:

1. La articolul 15, alineatul (2) se completează în final cu textul: *"Prelucrarea datelor cu caracter personal în cadrul procesului penal se efectuează în conformitate cu prevederile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal".*

2. La articolul 211, alineatul (4) se completează în final cu textul *"și ale Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal".*

3. La articolul 212, alineatul (1) se completează în final cu textul *"în condițiile Legii nr.133 din 8 iulie 2011 privind protecția datelor cu caracter personal".*

b) Cu titlu separat, prezintă relevanță pentru domeniul protecției datelor cu caracter personal în Republica Moldova, Hotărârea Curții Constituționale nr. 16 din 18.05.2016 privind excepția de neconstituționalitate a articolului 10 alin. (4) din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental.

La originea cauzei s-a aflat excepția de neconstituționalitate a art. 10 alin. (4) din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental, ridicată de către reprezentantul A.O. „Juriștii pentru Drepturile Omului”, într-un dosar aflat pe rol la Judecătoria Buiucani mun. Chișinău și, prin care se contesta refuzul Ministerului Justiției de a furniza informații cu privire la condamnările Republicii Moldova de Curtea de la Strasbourg (pe motivul neaplicabilității prevederilor Legii privind accesul la informație față de informația deținută de Agentul guvernamental).

Or, potrivit redacției la acel moment a art. 10 alin. (4) al legii menționate, această normă statua: „(4) Prevederile Legii nr.982-XIV din 11 mai 2000 privind accesul la informație nu se aplică corespondenței Agentului guvernamental cu Curtea Europeană și cu alte autorități, precum și materialelor din dosarele ce se află în procedura Agentului guvernamental.”

Prin urmare, având la bază mai multe raționamente, precum:

- ✓ prevederile articolului 8 al Legii privind accesul la informație, potrivit căruia datele cu caracter personal fac parte din categoria informației oficiale cu accesibilitate limitată și reprezintă date referitoare la o persoană fizică identificată sau identificabilă, a căror dezvăluire ar constitui o violare a vieții private, intime și familiale, iar accesul la asemenea informație se realizează în conformitate cu prevederile legislației privind protecția datelor cu caracter personal;
- ✓ faptul că datorită importanței deosebite pe care o prezintă, informațiile ce vizează datele cu caracter personal, a căror divulgare ar putea afecta drepturile persoanelor, beneficiază de o protecție legală sporită și prevalează asupra accesului liber la informație în cazurile expres prevăzute de lege;
- ✓ necesitatea examinării individualizate a solicitărilor de informații deținute de Agentul guvernamental, într-o manieră similară celei a Curții Europene, fără a fi exceptate integral și în mod automat categoriile de informații, astfel cum sunt prevăzute de norma contestată, de la aplicarea Legii privind accesul la informație;
- ✓ dacă o limitare se aplică doar unor informații deținute de Agentul guvernamental, pentru a nu fi prejudiciate viața privată sau alte interese legitime, totuși, accesul la restul informațiilor de care acesta dispune urmează să fie prezentate la cerere, iar în cazul în care versiunea parțială a unui document devine lipsită de sens sau poate genera confuzii, accesul poate fi refuzat, astfel cum prevede Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei nr. 2 din 21 februarie 2002 privind accesul la documentele oficiale;
- ✓ faptul că norma contestată nu asigură un just echilibru între dreptul de acces la informație și protecția drepturilor altor persoane și, prin urmare, nu este necesară într-o societate democratică;
- ✓ situația că dispozițiile art. 10 alin. (4) din Legea cu privire la Agentul guvernamental nr. 151 din 30 iulie 2015 transgresează principiul proporționalității, măsura prevăzută fiind excesivă în raport cu obiectivul ce trebuie atins și, prin aceasta, fiind contrară articolului 34 combinat cu articolul 54 din Constituție, -

Curtea Constituțională a admis excepția de neconstituționalitate ridicată de către reprezentantul A.O. „Juriștii pentru Drepturile Omului”, fiind declarat neconstituțional articolul 10 alineatul (4) din Legea nr. 151 din 30 iulie 2015 cu privire la Agentul guvernamental.

CAPITOLUL VI

INFORMAREA ȘI PROMOVAREA DOMENIULUI PROTECȚIEI
DATELOR CU CARACTER PERSONAL

Ținem să subliniem faptul că, potrivit obiectivelor stabilite prin Strategia națională de dezvoltare a domeniului protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018, aprobată de Parlamentul Republicii Moldova prin Legea nr. 229 din 10 octombrie 2013, Centrul asigură sensibilizarea publicului referitor la importanța protecției persoanelor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și informarea tuturor operatorilor de date cu caracter personal privind responsabilitățile ce le revin.

De menționat că, de la crearea sa, Centrul s-a mobilizat asupra acestor obiective esențiale care au drept scop reglementarea la nivel național a domeniului protecției datelor cu caracter personal. Mai mult, Centrul a adoptat o strategie progresivă, acordând prioritate educației, apoi aplicării măsurilor de constrângere. Or, înainte de a pune în aplicare o politică represivă, a fost necesar, în primul rând, de a informa cetățenii privind drepturile lor la inviolabilitatea vieții intime, familiale și private și de a-i convinge despre necesitatea de a fi vigilenți cu privire la utilizarea datelor lor personale. De asemenea, a fost necesar de a aduce la cunoștința operatorilor de date cu caracter personal, atât din sectorul public, cât și din sectorul privat, despre necesitatea de a se conforma legislației din domeniul protecție datelor cu caracter personal.

Astfel, Centrul nu s-a limitat prin a recurge doar la ajustarea legislației din domeniu, dar a instituit și implementat alte mijloace pentru a contribui la mediatizarea culturii protecției datelor cu caracter personal, precum: conferințe, dezbateri, ateliere de instruire, spoturi video, comunicarea cu utilizatorii prin intermediul presei, radioului, televiziunii, rețelelor sociale, site-lor web, etc.

În context, anual, la data de 28 ianuarie, comunitatea internațională celebrează Ziua Protecției Datelor. Acest eveniment este un prilej de a sensibiliza și de a spori gradul de percepție și conștientizare a persoanelor fizice cu privire drepturile lor în materie de protecție a vieții private dar, de asemenea, și de a alerta actorii publici și privați privind responsabilitățile ce le revin urmare a prelucrării datelor cu caracter personal, precum și obligațiile morale și juridice la care sunt supuși.

În acest context, la 28 ianuarie 2016, Centrul în parteneriat cu asociația Tinerii Tehnorați a invitat doritorii să participe la o discuție informală cu experți în domeniul protecției datelor cu caracter personal. Discuțiile s-au desfășurat într-o manieră interactivă, participanții demonstrând interes față de domeniul protecției datelor cu caracter personal. În special, au fost puse în discuție aspecte ce țin de activitatea, competențele și rolul Autorității naționale de control al prelucrării datelor cu caracter personal, în contextul subiectului pe larg mediatizat la acel moment privind necesitatea publicării în regim de acces nerestricționat a datelor cu caracter personal ce vizează fondatorii unităților de drept. De altfel, preocupăți de regimul datelor cu caracter personal urmare a dezvoltării noilor tehnologii digitale tinerii au adresat întrebări legate de confidențialitatea și securitatea datelor personale, prevenirea pătrunderii potențialilor intruși în sistemele informatice. Mai mult, participanții au fost familiarizați cu principiile de prelucrare a datelor cu caracter personal, drepturile subiecților de date cu caracter personal. Totodată, reprezentanții Centrului au făcut anumite recomandări și au atenționat asupra riscurilor urmare a ignorării noilor imperative în privința securității și a caracterului privat al datelor.

La evenimentul menționat au participat circa 60 de persoane, iar video-ul difuzat de către portalul media de la acest eveniment a fost accesat on-line de 71.000 ori și partajat de 4.000 ori. Cu același prilej, la sediul Centrului a fost organizată „Ziua ușilor deschise”, unde echipa autorității

a pus la dispoziția publicului informații și materiale referitoare la evoluția și situația actuală în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

De asemenea, la 08 februarie 2016, reprezentantul Centrului a participat la emisiunea radio „Spațiul Public” a IPNA Compania „Teleradio-Moldova” (<http://trm.md/ro/spatiul-public/spatiul-public-din-8-februarie-2016/>). În cadrul discuțiilor au fost explicate principalele noțiuni ce vizează domeniul protecției datelor cu caracter personal precum: ce sunt datele cu caracter personal, cine sunt subiecții acestor date, ce este prelucrarea datelor și cine le poate prelucra, cine este operator de date cu caracter personal etc. Această prezentare a fost generată de interesul public sporit al societății asupra domeniului protecției datelor cu caracter personal, în special asupra drepturilor de care beneficiază subiecții de date și modul în care ar putea să-și protejeze informațiile cu accesibilitate limitată ce-i vizează.

În altă ordine de idei, pagina web a Centrului www.datepersonale.md este destinată atât operatorilor de date cu caracter personal, cât și publicului larg. Prin intermediul site-ului operatorii pot să îndeplinească formalitățile prevăzute de lege. Pentru a-i ghida într-o manieră clară, Centrul pune la dispoziție informații și formulare (de exemplu, formulare de notificare, ghidul video privind notificarea în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, acte legislative și normative ce vizează domeniul protecției datelor cu caracter personal, instrucțiuni ce conțin recomandări de rigoare etc.). Site-ul permite, de asemenea, consultarea informației cu caracter public consemnată în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

În ceea ce privește publicul larg, acesta poate regăsi pe site-ul Centrului informații utile despre subiectele pe larg mediatizate ce vizează domeniul protecției datelor cu caracter personal și viața privată. Site-ul oferă, de asemenea, informații privind cazurile de încălcări de rezonanță constatate de Centru. Utilizatorii interesați își pot extinde cunoștințele lor prin consultarea recomandărilor și comentariilor ce pot fi accesate la link-ul <http://www.datepersonale.md/md/recomand/>.

În anul 2016, pe pagina web a Centrului au fost publicate **80** de articole și comunicate prin care au fost mediatizate aspecte importante ce țin de activitatea Centrului. La data de 31 decembrie 2016, statistica vizitatorilor a înregistrat peste **2 593 910** de accesări.

La fel, în vederea promovării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal și a conceptului de viață privată, în perioada de referință angajații Centrului au participat la **12** emisiuni televizate și **5** emisiuni radio.

Mai mult, pe parcursul anului 2016, pe lângă cele **1036** de consultații și instrucțiuni oferite în vederea conformării activității legate de prelucrarea datelor cu caracter personal prin notificarea sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal, sub egida și/sau cu participarea reprezentanților Centrului, au fost organizate și asigurate participarea la **338** ședințe de lucru, instruiți și ateliere de lucru în vederea promovării sectoriale a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, printre care:

- În perioada 05-08 aprilie 2016, la inițiativa Biroului Național de Statistică au fost organizate seminare de instruire în vederea familiarizării cu domeniul protecției datelor cu caracter personal a personalului responsabil temporar de organizarea și efectuarea Recensământului Populației și al Locuințelor 2014. În cadrul seminarelor a fost pus accentul pe aspecte practice și recomandări/soluții privind aplicarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal și a Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010. Totodată, au fost abordate regulile și principiile de asigurare a regimului de securitate și confidențialitate a datelor cu caracter personal prelucrate, precum și răspunderea pentru încălcarea legislației în vigoare.

- La 17 mai 2016, a fost organizat un seminar de instruire în vederea familiarizării angajaților preturilor cu domeniul protecției datelor cu caracter personal. În cadrul seminarului, la care au participat circa 30 de persoane, au fost explicate principiile de protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv cu exemplificarea cazurilor bazate pe aspecte practice, cu oferirea de recomandări și soluții privind prelucrarea datelor cu caracter personal în conformitate cu prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal.
- La 5 iulie 2016, a avut loc evenimentul organizat de Centru și Oficiul Consiliului Europei în Republica Moldova, dedicat prezentării opiniilor și recomandărilor experților Consiliului Europei cu privire la modificările cadrului legal privind protecția datelor cu caracter personal al Republicii Moldova. Evenimentul a avut drept obiectiv susținerea în procesul de dezvoltare și implementare efectivă a standardelor Consiliului Europei și bunelor practici europene cu referire la legislația națională și a cadrului de reglementare aferent protecției datelor cu caracter personal.
Acest eveniment a reunit raportori și experți ai Consiliului Europei, în domeniul dreptului la viața privată și protecția datelor cu caracter personal, invitați din cadrul organizațiilor internaționale, experți naționali și înalți demnitari din Republica Moldova, reprezentanți autorităților publice, societății civile și sectorului privat, precum și omologii europeni, care și/au expus opiniile în cadrul sesiunii de dezbateri și discuții.
- La 15 iulie 2016, la invitația Î.S. „Fiscservinform”, reprezentantul Centrului a avut o alocuțiune la seminarul organizat de întreprinderea menționată, în cadrul căreia, s-a reiterat principiile de protecție a datelor cu caracter personal, necesitatea asigurării unui regim adecvat de securitate și confidențialitate a acestora de către autoritățile de administrare fiscală și gestionare a sistemului informațional fiscal, obligația respectării drepturilor subiecților de date cu caracter personal, modalitățile legale de dezvoltare a informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, fiind inclusiv propuse soluții la situațiile problematice, în contextul protecției datelor cu caracter personal. La acest seminar au participat circa 30 de angajați ai întreprinderii. Evenimentul a fost unul interactiv, audienții demonstrând receptivitate și interes față de domeniul protecției datelor cu caracter personal.
- În perioada 25-26 august 2016, la invitația conducerii Comisiei Electorale Centrale, reprezentantul Centrului a avut o alocuțiune la seminarul organizat de Centrul de Instruire continuă în domeniul electoral. La instruire, reprezentanți ai peste 300 de autorități publice locale, având funcții de registratori ai Registrului de Stat al Alegătorilor (RSA), și-au consolidat cunoștințele privind procedura de actualizare a listelor electorale, având posibilitatea de a-și aplica cunoștințele în practică, fiecare având la dispoziție câte un laptop pentru a lucra direct în RSA. În acest sens, pornind de la faptul că acțiunile registratorilor sunt guvernate inclusiv de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, reprezentantul Centrului a reiterat principiile de protecție a datelor cu caracter personal, necesitatea asigurării unui regim adecvat de securitate și confidențialitate a acestora de către autoritățile publice locale la utilizarea RSA, obligația respectării drepturilor subiecților de date cu caracter personal, fiind inclusiv propuse soluții la situațiile problematice, în contextul protecției datelor cu caracter personal.
- La 28 septembrie 2016, la inițiativa Centrului, în incinta Preturii sect. Centru a mun. Chișinău, a fost organizat un seminar de instruire în vederea familiarizării angajaților preturii cu domeniul protecției datelor cu caracter personal. În cadrul seminarului, a fost pus accentul pe aspecte practice și recomandări cu privire la aplicarea Legii privind protecția datelor cu caracter personal și a Cerințelor față de asigurarea securității datelor cu caracter personal la prelucrarea acestora în cadrul sistemelor informaționale de date cu caracter personal aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 1123 din 14 decembrie 2010. Totodată, au fost

abordate regulile și principiile de asigurare a regimului de securitate și confidențialitate a datelor cu caracter personal prelucrate, precum și răspunderea pentru încălcarea legislației în vigoare.

- La 04 octombrie 2016, la inițiativa Centrului a fost ținută o alocățiune la seminarul organizat în incinta Preturii sect. Botanica, evenimentul făcând parte din ciclul instruirilor planificat a fi desfășurate pentru autoritățile publice ale mun. Chișinău. În cadrul evenimentului, reprezentantul Centrului a reiterat principiile de protecție a datelor cu caracter personal, necesitatea asigurării unui regim adecvat de securitate și confidențialitate a acestora către autoritățile administrației publice locale, obligația respectării drepturilor subiecților de date cu caracter personal, modalitățile legale de dezvoltare a informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, fiind inclusiv propuse soluții la situațiile problematice, în contextul protecției datelor cu caracter personal.
- La 04 noiembrie 2016, reprezentanții Centrului, au participat în calitate de formatori, la inițiativa Cancelariei de Stat, în cadrul unui curs de instruire în vederea familiarizării cu principiile și obligațiile de protecție a datelor cu caracter personal, a responsabililor din autoritățile publice centrale de introducerea datelor în Registrul funcțiilor publice și al funcționarilor publici. În cadrul seminarului, la care au participat circa 100 de persoane, a fost pus accentul pe aspecte practice și recomandări privind aplicabilitatea în procesul prelucrării de date cu caracter personal a principiilor de protecție a acestor informații oficiale cu accesibilitate limitată. Totodată, au fost abordate regulile și condiții de asigurare a regimului de securitate și confidențialitate a datelor cu caracter personal prelucrate, precum și răspunderea pentru încălcarea legislației în vigoare.
- La 15 noiembrie 2016, reprezentanții Centrului au participat la Școala de toamnă a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și internetul, desfășurată sub egida Consiliului Europei. La eveniment au participat reprezentanți ai Institutului Național de Justiție, Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene, Oficiului Consiliului Europei din Moldova și a Delegației Uniunii Europene în Republica Moldova. Reprezentanții Centrului au susținut prezentări la subiectul cadrul juridic național de reglementare în domeniul protecției datelor cu caracter personal. În calitate de audienți, au fost prezenți la conferință membri ai instituțiilor de stat, a sectorului judecătoresc și a organelor procuraturii din Republica Moldova.
- La 17 noiembrie 2016, conducerea Ministrului Educației al Republicii Moldova a efectuat o vizită la Centru. În cadrul discuției dintre reprezentanții ambelor instituții, părțile și-au exprimat dorința de a conjuga eforturile comune întru crearea unui sistem durabil de instruire continuă privind principiile de protecție a datelor cu caracter personal și în vederea depunerii eforturilor pentru promovarea conceptelor de "viață privată" și "protecția datelor cu caracter personal", inclusiv a importanței avantajelor și beneficiilor rezultate din protecția persoanei referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal. Totodată, s-a convenit colaborarea în procesul de perfecționare și armonizare a legislației naționale, ce vizează domeniul de activitate în vederea asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal, precum și educării tinerii generații în spiritul respectului pentru viața privată.
- La 24 noiembrie 2016, reprezentanții Centrului au participat în calitate de formatori la cel de-al doilea Atelier de lucru pentru membrii Consiliului Național al Elevilor din Învățământul Profesional Tehnic. Obiectivul seminarului de instruire a fost de a oferi o prezentare de ansamblu a conceptelor de "viață privată" și "protecția datelor cu caracter personal", inclusiv a importanței avantajelor și beneficiilor rezultate din protecția persoanei referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, precum și rolul implementării

principiilor de protecție a datelor cu caracter personal în viața cotidiană. Seminarul a fost unul interactiv, cei 30 participanți demonstrând receptivitate și interes față de domeniul protecției datelor cu caracter personal.

- La 28 noiembrie 2016, reprezentanții Centrului au participat la masa rotundă cu privire la Raportul Consiliului Europei privind racordarea Republicii Moldova la standardele CoE în conformitate cu Recomandarea CM/Rec (2016) în domeniul neutralității rețelei, eveniment organizat de către Consiliul Europei în Cadrul de Cooperare Programatică "Consolidarea respectării drepturilor omului în contextul implementării Agendei Digitale a Republicii Moldova". În context, expertul din cadrul Consiliului Europei a menționat importanța armonizării legislației Republicii Moldova în domeniul neutralității internetului, internetului liber și respectarea drepturilor omului, inclusiv a dreptului la viața privată la prevederile legislației Consiliului Europei și a Uniunii Europene. Discuțiile au fost interactive, iar reprezentanții autorităților implicate în procesul de armonizare a legislației în domeniul neutralității rețelei și drepturilor omului în internet, inclusiv societatea civilă și companiile private, au demonstrat receptivitate și interes față de domeniul vizat.
- La 01 decembrie 2016, la invitația Centrului de Investigații Jurnalistice reprezentantul Centrului a participat în cadrul Clubului Jurnaliștilor de Investigație la dezbateră publică intitulată „Datele cu caracter personal, folosite drept scut de protecție a demnitarilor cu probleme de integritate”. În acest context, au fost prezentate coroborat prevederile legale privind accesul la informație și cele ce reglementează protecția datelor cu caracter personal, fiind reliefată inexistența incompatibilității dintre aceste două drepturi concurente. Mai mult, în cadrul discuțiilor au fost tălmăcite anumite raționamente ale Curții Europene pentru Drepturile Omului privind aplicabilitatea adecvată a acestor două drepturi fundamentale, fiind elucidate elementele constituite de formă și procedură care urmează a fi puse în aplicare de către entitățile mass-media în cazul când reprezentanții acestor entități intenționează să intre în posesia anumitor informații cu accesibilitate limitată care consemnează date cu caracter personal. În același context, s-a explicat necesitatea argumentării corespunzătoare a acestor cereri care reprezintă o condiție obligatorie având în vedere prevederile art. 8 al Legii privind accesul la informație, care statuează că accesul la datele cu caracter personal se face în conformitate cu legislația ce reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal. Spre finalul discuțiilor, a fost reiterată necesitatea înregistrării tuturor entităților mass-media în calitate de operatori de date cu caracter personal.
- La 03 decembrie 2016, la invitația Asociației Presei Independente, reprezentantul Centrului a participat la atelierul de lucru intitulat „Accesul la informația publică: din greu în mai greu?”. În cadrul prezentărilor oferite de către reprezentanții mass-media și ai asociațiilor jurnaliștilor de investigație, au fost abordate mai multe particularități care în mod implicit au vizat domeniul protecției datelor cu caracter personal. În acest context, având în vedere că domeniul protecției datelor cu caracter personal a stârnit un interes sporit din partea celor prezenți, fiind oferite răspunsuri la întrebările participanților precum: protecția datelor cu caracter personal poate fi invocată în contextul investigării unui subiect de interes public sporit, cine protejează datele cu caracter personal ale jurnaliștilor, care este rolul și competența Centrului în cazurile în care furnizorul de informații refuză să furnizeze datele cu caracter personal etc. În rezultat a fost reliefat că, refuzul operatorului de date cu caracter personal nu poate fi declarat cu încălcarea prevederilor art. 10 din Legea privind protecția datelor cu caracter personal, în acest sens, operatorii de date (cei care colectează și cei care urmează să dezvăluie informația oficială cu accesibilitate limitată) pot să se adreseze Centrului în condițiile art. 20 al Legii privind protecția datelor cu caracter personal, pentru ca Autoritatea națională de

control al prelucrărilor de date cu caracter personal să verifice legalitatea acestor prelucrări. Mai mult, datele cu caracter personal ale jurnaliștilor de comun cu a altor subiecți de date cu caracter personal (procurori, judecători, funcționari publici etc.) sunt protejate de prevederile Legii privind protecția datelor cu caracter personal, fără a face diferență de rang, poziție în stat, calitate etc. Spre final, reprezentanții instituțiilor mass-media au manifestat intenția de a continua dezbaterile publice privind unele neclarități ce ar viza domeniul protecției datelor cu caracter personal.

- La 20 decembrie 2016, la invitația conducerii S.C. "Chișinău-Gaz" S.R.L., reprezentantul Centrului a participat la un seminar de instruire, în cadrul căruia au fost discutate principiile de protecție a datelor cu caracter personal și necesitatea asigurării regimului adecvat de protecție a acestora în cadrul entității juridice menționate. În cadrul seminarului de instruire, la care au participat circa 35 de persoane, s-a accentuat obligația acordării atenției sporite respectării drepturilor consumatorilor în calitate de subiecți de date cu caracter personal, modalităților și condițiilor de dezvăluire a datelor cu caracter personal, necesitatea asigurării unui regim adecvat de securitate și confidențialitate a acestor date de către persoanele responsabile, fiind inclusiv propuse soluții de rigoare la situațiile problematice, în contextul protecției datelor cu caracter personal.
- La 23 decembrie 2016, la invitația TVR Moldova, reprezentantul Centrului a participat în cadrul emisiunii Obiectiv comun la dezbaterile publice intitulate „Cum îți protejezi datele personale și propria identitate?”. În cadrul evenimentului au fost relevate aspecte precum: prevederile legislației care reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal, care sunt cele mai des întâlnite încălcări ale regimului juridic de protecție a datelor cu caracter personal și care sunt procedeele de protecție care ar putea fi întreprinse de către persoanele fizice pentru a-și proteja datele cu caracter personal.
- La 26 decembrie 2016, reprezentanții Centrului au participat la un seminar de instruire organizat în incinta Ministerului Afacerilor Interne (MAI), destinat în special angajaților Serviciului protecție internă și anticorupție cât și altor subdiviziuni din cadrul MAI. În cadrul evenimentului, reprezentanții Centrului au reiterat principiile de protecție a datelor cu caracter personal, necesitatea asigurării unui regim adecvat de securitate și confidențialitate, obligația respectării drepturilor subiecților de date cu caracter personal, modalitățile legale de dezvăluire a informațiilor oficiale cu accesibilitate limitată, fiind inclusiv propuse soluții la situațiile problematice, în contextul protecției datelor cu caracter personal. La seminar au participat circa 45 de angajați ai subdiviziunilor MAI. Evenimentul a fost unul interactiv, audienții demonstrând receptivitate și interes față de domeniul protecției datelor cu caracter personal.

CAPITOLUL VII

COOPERAREA INTERNAȚIONALĂ

Stabilirea și dezvoltarea relațiilor internaționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal continuă a fi unul din elementele de bază în fortificarea capacităților funcționale ale Autorității naționale de control a legalității prelucrării datelor cu caracter personal, în vederea aplicării uniforme a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, intensificării activității în cadrul rețelelor internaționale de protecție a datelor cu caracter personal, precum și preluării bunelor practici europene în contextul evoluției societății, a progresului social și tehnologic.

În acest sens, activitatea Centrului efectuată pe parcursul anului 2016 la segmentul cooperare internațională este reflectată în continuare.

Integrare europeană

70 % din actiunile PNAAA RM UE (2016) implementate

Contribuție la PNAAA RM UE 2017-2019 axată pe:

- Armonizarea cadrului legal
- Consolidarea capacităților CNPDCP
- Sensibilizarea populației RM

"Republica Moldova este compusă în implementarea legislației cu privire la protecția datelor în contextul Acordului de Asocieră"

Dr. Jan Opatrzewski, Comisia Europeană

Vizite de studiu

2 vizite de studiu :

- Autoritatea de Protecție a Datelor din Italia
- Inspectoratul de Protecție a Datelor din Estonia

Tematic:

- Protecția datelor în domeniul financiar-bancar în Italia;
- Sistemul estonian de protecție a datelor.

Cu suportul:

- Instrumentului TAIEX (UE)
- Centrului Estonian a Parteneriatului Estic

3 acorduri de cooperare :

- Aplicarea standardelor europene
- Schimb de experți
- Transpunerea bunelor practici
- Elaborarea legislațiilor comune
- Asistență mutuală

Cooperare cu AFD-urile europene

Italia, Ungaria, Georgia

Asistență tehnică

(1) Debutarea proiectului SlovakAid-PNUD

Obiective urmărite:

- ralierea legislației naționale la standardele UE
- aplicarea normelor de protecție a datelor la nivel sectorial

(2) Conceperea proiectului UE - Twinning

Obiective urmărite:

- armonizarea cadrului legal cu normele UE (Regulamentul UE 2016/679 și Directiva UE 2016/680)
- consolidarea capacităților instituționale ale CNPDCP
- sensibilizarea cetățenilor și întreprinderilor

Activitate externă

- Procesul de modernizare a Convenției 108
- 33-a reuniune plenară T-PD (Strasbourg)
- 39-a reuniune T-PD-BUR (Paris)
- 40-a reuniune T-PD-BUR (Strasbourg)
- Ședința Comitetului ad-hoc (Strasbourg)
- Conferințe internaționale
- 18-a Conferință CEEC (Sarajevo)
- Conferința de primăvară (Budapesta)
- Conferința RTI-250 (Kiev)
- 7-a Conferință internațională (Moscova)
- Conferința Consolidarea dreptului la viața privată în țările Parteneriatul Estic (Tbilisi)
- Ședințe tematice de lucru
- Subgrupul de lucru PCE SEE (Ljubljana)
- Reuniunea subcomitetului pentru libertate, securitate și justiție (Bruxelles)

7.1. Prioritățile naționale în domeniul protecției datelor cu caracter personal în raport cu Uniunea Europeană

În contextul aspirațiilor de integrare europeană, implementării Acordului de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte și, Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, semnat la Bruxelles la 27 iunie 2014, și ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova la 2 iulie 2014 (Acord de Asociere), dar și având în vedere importanța ultimului an de realizare a Planului Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE 2014-2016, în speță art.13 intitulat „Protecția datelor cu caracter personal”, Titlul III: Justiție, Libertate și Securitate, Centrul și-a focusat activitatea asupra realizării angajamentelor ce țin de asigurarea unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova echivalent celui existent în Uniunea Europeană, inclusiv prin continuarea procesului de armonizare a legislației care reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal la acquis-ul european.

În această ordine de idei, în vederea continuării întreprinderii acțiunilor de rigoare în scopul asigurării unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova, inclusiv prin sporirea procesului de înregistrare a operatorilor și a sistemelor de evidență a datelor cu caracter personal în Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal gestionat de Centru, precum și reieșind din expirarea la finele anului 2016 a termenului de implementare a măsurilor stipulate în Planul de acțiuni privind implementarea Acordului de Asociere RM-UE, Centru a contribuit la elaborarea noului Plan Național de Acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere RM-UE 2017-2019, cu focusarea asupra:

- Armonizării cadrului legal al Republicii Moldova în domeniul protecției datelor cu caracter personal cu standardele și cadrul legal al Uniunii Europene, în special cu Regulamentul nr. 679 din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și Directiva UE 2016/680 - la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmăririi penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor;
- Consolidării capacităților instituționale și funcționale ale Centrului, în vederea asigurării posibilității implementării și monitorizării eficiente a aplicării prevederilor legislației naționale din domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- Sensibilizării subiecților, operatorilor și persoanelor împuternicite de către operatorii de date cu caracter personal cu privire la legislația națională din domeniul protecției datelor cu caracter personal și obligațiile ce le revin.

Or, în contextul implementării Acordului de Asociere RM-UE, asigurării securității naționale prin promovarea unui stat de drept, a valorilor democratice, bunei guvernări, reformei justiției, consolidării drepturilor omului în general și a dreptului la inviolabilitatea vieții private, în particular, dar și având în vedere noile reguli ale Uniunii Europe de protecție a datelor, destinate să restabilească controlul cetățenilor asupra datelor lor cu caracter personal și să creeze un nivel înalt și uniform de protecție a datelor în Europa, adaptat erei digitale, Centrul va depune eforturile necesare în vederea dezvoltării și în continuare a capacităților sale întru asigurarea unei protecții efective a datelor cu caracter personal în Republica Moldova, în conformitate cu standardele europene.

7.2. Participarea la forumurile internaționale

Cooperarea cu instituțiile pentru apărarea drepturilor omului și schimbul de experiență cu autoritățile similare în domeniul protecției datelor cu caracter personal continuă a fi un component cheie în activitatea Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal, care a căpătat

o amploare și importanță deosebită în vederea consolidării capacităților instituționale, armonizării cadrului național legislativ și preluării celor mai bune practici europene întru garantarea și apărarea dreptului la viața intimă, familială și privată, ca parte componentă a drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în special din perspectiva protecției a datelor cu caracter personal.

În această ordine de idei, Autoritatea națională de control a prelucrării de date cu caracter personal a asigurat participarea la o serie de forumuri internaționale, după cum urmează:

- În perioada 11-12 mai 2016, reprezentanții Centrului au participat la cea de-a **18-a ediție a Conferinței Autorităților pentru Protecția Datelor din Europa Centrală și de Est**, care s-a desfășurat la Sarajevo, Bosnia și Herțegovina. În cadrul sesiunilor de lucru au fost abordate subiecte de actualitate din domeniul prelucrării datelor cu caracter personal, precum: supravegherea video în sectorul public și privat, inclusiv aspectul utilizării civile a dronelor; prelucrarea categoriilor speciale de date și aspectele colectării și utilizării datelor biometrice; prelucrarea datelor cu caracter personal la locul de muncă și controlul acestora în contextul posibilităților oferite de tehnologiile momentului.

Reprezentanții Centrului au prezentat configurații ce țin de prelucrarea datelor cu caracter personal de către instituțiile medicale, evocând laturile delicate ale acestei sfere, acțiunile întreprinse de Centru pentru înlăturarea neconformităților, dar și listate rezultatele obținute. De asemenea, au fost reliefate dificultățile de implementare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal în contextul fluxului de digitalizare a serviciilor medicale.

Un moment-cheie al Conferinței a fost aprobarea, prin vot, a aderării Autorității de protecție a datelor din Armenia, în calitate de membru al Conferinței. De menționat că participarea reprezentanților Centrului la evenimentul menționat supra a fost finanțată de Programul Slovak de Transfer al Experienței și Cunoștințelor de Tranziție pentru Republica Moldova în cooperare cu Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare (PNUD), în contextul proiectului "Consolidarea protecției drepturilor fundamentale: Asistență Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal".

- În perioada 26 – 27 mai 2016, reprezentanții Centrului au participat la lucrările **Conferinței de Primăvară a Autorităților de protecție a datelor cu caracter personal**, eveniment desfășurat în Budapesta, Ungaria. În cadrul acestui for internațional au fost discutate o serie de probleme importante cu care se confruntă Autoritățile naționale de protecție a datelor cu caracter personal, precum:
 - ✓ Respectarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal de către organele securității naționale.
 - ✓ Regulamentul UE 2016/679 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE - ce urmează?
 - ✓ Modernizarea Convenției nr. 108 – așteptările statelor non-membre a Uniunii Europene.
 - ✓ Rezoluții, rapoarte și alte elemente organizatorice.
- La 9 iunie 2016, la Bruxelles, Belgia, reprezentanții Centrului au participat în calitate de raportori la **reuniunea Subcomitetului pentru libertate, securitate și justiție**, efectuând o retrospectivă a evenimentelor, realizărilor și provocărilor pentru perioada de activitate 2015-2016. Reuniunea Subcomitetului pentru libertate, securitate și justiție a fost organizată în contextul raportării pe marginea implementării Planului național de acțiuni privind Acordul de Asociere dintre Republica Moldova și Uniunea Europeană.

În premieră, la Subcomitetul pentru libertate, securitate și justiție a participat un expert în domeniul datelor cu caracter personal din cadrul Directoratului General Justiție și Consumatori, fapt care a permis inițierea unei discuții pe marginea domeniului protecției datelor cu caracter personal. Astfel, ultimul a evaluat pozitiv activitatea Centrului, totodată menționând că: „Republica Moldova este campion în implementarea aspectelor ce țin de protecția datelor în contextul Acordului de Asociere”, obținând performanțe în ralierea la standardele și normele europene iar, cu titlu de recomandare, a sugerat depunerea cererii de aderare a Republicii Moldova în calitate de observator al Grupului de lucru pentru protecția datelor la Articolul 29 al Uniunii Europene. În această ordine de idei, pe parcursul anului 2016, Centrul a analizat procedurile aferente procesului de aderare în calitate de Observator la Grupul de lucru menționat supra și **a înaintat în luna iulie 2016 o solicitare în acest sens.**

- În perioada 15-16 iunie 2016, la Strasbourg (Franța) a avut loc **Ședința Comitetului ad-hoc privind protecția datelor (CAHDATA)**. În cadrul reuniunii, pe lângă dialogul vis-a-vis de necesitatea armonizării Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, deschisă spre semnare la Strasbourg la 28 ianuarie 1981 (Convenția 108) a fost ales noul președinte al comitetului – dl. Seamus Carroll (Irlanda), dar și au fost analizate aspectele nesoluționate ce țin de rezervele înaintate de Federația Rusă și Comisia Uniunii Europene în cadrul examinării proiectului de modernizare al Convenției 108.
- În perioada 29 iunie - 01 iulie 2016, a avut loc cea de-a **33-a reuniune plenară a Comitetului Consultativ al Convenției pentru protecția datelor personale față de prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (T-PD)**, eveniment care a avut loc la Strasbourg, Franța. În acest sens, Comitetul Consultativ a luat act de rezultatele activității CAHDATA ce țin de proiectul de modificare a Protocolului la Convenția 108 și proiectul de raport explicativ la versiunea modernizată a Convenției, informațiile furnizate de către experți, și examinarea proiectului de chestionar privind mecanismul de evaluare a nivelului de implementare a Convenției nr. 108. Concomitent, în cadrul reuniunii, membrii T-PD au examinat proiectul de Opinie privind utilizarea datelor din registrul cu numele pasagerilor, proiectul de Recomandare privind protecția datelor medicale, proiectul raportului explicativ asupra acestei recomandări și proiectul Ghidului practic de utilizare a datelor cu caracter personal în sectorul polițienesc.

Totodată, a fost luat act de tendințele propuse ce vizează globalizarea ariei de aplicare a Convenției nr. 108 prin deschiderea de aderare la acest tratat a statelor, indiferent de amplasarea geografică sau apartenența la careva organizații internaționale, cum ar fi: Consiliul Europei, Uniunea Europeană, etc., dar și stabilirea unor mecanisme mai riguroase de asigurare a aplicării normelor de protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv prin fortificarea competențelor și capacităților administrative ale autorităților naționale de protecție a datelor cu caracter personal.

- La 06-07 iulie 2016, reprezentantul Centrului a participat la **prima ședință a subgrupului de lucru pentru protecția datelor cu caracter personal în cadrul Convenției de Cooperare Polițienească pentru Europa de Sud-Est**, eveniment care a avut loc la Ljubljana, Slovenia. În cadrul reuniunii reprezentanții Părților Contractante au discutat problemele ce țin de schimbul informațional în cadrul tratatului internațional menționat, în special fiind pus accentul pe implementarea efectivă a art. 31 - Protecția datelor, în contextul asigurării dreptului la viața privată în cadrul transferului transfrontalier de date cu caracter personal pentru scopuri polițienești.

Subsecvent, subgrupul de lucru a examinat chestionarul completat de către reprezentanții Părților Contractante care urmărește evaluarea nivelului de protecție a datelor cu caracter

personal asigurat de fiecare Parte Contractantă, inclusiv a identificat problemele de ordin juridic ce pot împiedica schimbul nestingherit de date cu caracter personal în temeiul Convenției de Cooperare Polițienească pentru Europa de Sud-Est. În rezultat membrii subgrupului de lucru au convenit asupra necesității elaborării unor instrucțiuni practice ce țin de acest subiect sensibil, instrument care va facilita în opinia experților transmiterea transfrontalieră a datelor cu caracter personal în cadrul tratatului internațional pre-citat și va stabili un cadru normativ solid în acest domeniu.

Subgrupul a recomandat, ca punerea în practică a schimbului de informații în cadrul subgrupului de lucru să fie început cât mai curând posibil, în vederea sporirii capacității regiunii de a face față amenințărilor la adresa securității europene și regionale. Totodată, subgrupul a constatat că, odată cu adoptarea Convenției de Cooperare Polițienească pentru Europa de Sud-Est a fost instituit un temei juridic suficient pentru schimbul transfrontalier de informații, inclusiv date cu caracter personal, între părțile contractante. În același timp, sunt necesare atât măsuri suplimentare, cât și specificarea anumitor aspecte practice pentru punerea în aplicare a tratatului.

- În perioada 22-23 septembrie 2016, reprezentatul Centrului a participat la cea de-a **9 Conferință anuală și la cea de-a 10-a Adunare generală a Asociației Francofone a Autorităților de Protecția Datelor cu Caracter Personal (AFAPDP)**, la Ouagadougou, Burkina Faso. În cadrul Conferinței au fost abordate o serie de tematici, precum securitatea informațională și impactul riscului, analizate o serie de definiții privind securitatea cibernetică, guvernarea Internetului, încrederii digitale și normelor ISO relative protecției datelor cu caracter personal. Totodată, a fost reliefată problema accesării bazelor de date a operatorilor de telecomunicații de către serviciile de securitate. În acest context, au fost comparate sistemele de transmitere și partajare a datelor din Burkina Faso și din Belgia. O altă sesiune s-a axat pe rolul protecției datelor cu caracter personal în domeniul cercetării medicale, fiind analizată experiența unui centru de cercetare din Burkina Faso și cea a Autorității de protecție a datelor cu caracter personal din Franța.

Mai mult, în premieră, în cadrul Conferinței a fost abordată chintesența dintre domeniul protecției datelor cu caracter personal în raport cu domeniul umanitar, unde un reprezentat al Comitetului Internațional al Crucii Roșii a descris importanța protejării vieții private în restabilirea legăturilor familiale și protecția prizonierilor de război și politici.

- În perioada 21-23 septembrie 2016, reprezentantul Centrului a participat la Conferința Internațională cu genericul „**RTI-250: Celebrarea a 250-a aniversare a dreptului la informație și consolidarea sistemelor naționale a statelor Parteneriatului Estic**”, eveniment care a avut loc în Kiev, Ucraina. Scopul conferinței a fost de a consolida și a aprofunda cooperarea și schimbul de experiență dintre țările Parteneriatului estic în ceea ce privește asigurarea accesului la informația oficială prin prisma drepturilor concurente, inclusiv a dreptului la viața privată.

La conferință au participat reprezentanți din Georgia, Armenia, Azerbaidjan, precum și experți ai Consiliului Europei din Ungaria, Spania, Letonia, Marea Britanie, Slovenia care s-au expus asupra măsurilor ce se impun pentru evitarea limitării dreptului de acces la informația oficială, dar și pentru asigurarea altor drepturi fundamentale ale omului la exercitarea acestui drept.

- În perioada 4-7 octombrie 2016, în vederea consolidării cooperării dintre autoritățile pentru protecția datelor, asigurării aplicării uniforme a legislației europene privind prelucrarea datelor cu caracter personal, respectând în același timp legalitatea lor distinctă, precum și studiilor practicii internaționale, reprezentantul Centrului a participat la cea de-a **39 reuniune a**

Biroului Comitetului consultativ al Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (T-PD-BUR), eveniment care a avut loc la Paris, Franța.

Reiterăm că CNPDCP participă cu regularitate la ședințele Comitetului consultativ al Convenției pentru protecția persoanelor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, începând cu anul 2009.

- La data de 08 noiembrie 2016, reprezentantul Centrului a participat la cea de-a **7-a Conferință Internațională cu tematica "Protecția datelor cu caracter personal"** desfășurată la Moscova, Federația Rusă. Conferința a fost organizată de către Serviciul Federal de Supraveghere în Domeniul Comunicațiilor, Tehnologiilor Informaționale și Mass Media (Roscomnadzor) și a avut drept scop schimbul de informații, viziuni și experiențe dintre experți din diferite țări în domeniul protecției datelor cu caracter personal. Astfel, atât în cadrul primei sesiuni „Casa digitală”, cât și în cea de-a doua sesiune „Tehnologie și securitate” au fost abordate principalele probleme, provocări și oportunități ale Autorităților de control a prelucrării datelor cu caracter personal. De menționat, că cu această ocazie, participanții au semnat „Codul bunelor practici în domeniul internetului”.

Reprezentantul Centrului a susținut o prezentare cu tematica „Aspecte problematice a prelucrării datelor cu caracter personal în sectorul polițienesc”. În calitate de audienți, la conferință au fost prezenți membri ai instituțiilor de stat, sectorului bancar, domeniului juridic și medical.

- În perioada 29 noiembrie – 3 decembrie 2016, în vederea consolidării cooperării dintre autoritățile pentru protecția datelor, studierii practicii internaționale și schimbului de experiență, reprezentantul Centrului a participat la cea de-a **40-a reuniune a Biroului Comitetului Consultativ al Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal (T-PD-BUR)**, eveniment care a avut loc la Strasbourg, Franța. În cadrul reuniunii au fost abordate o serie de teme care vizează modernizarea Convenției pentru protecția persoanelor referitor la prelucrarea automatizată a datelor cu caracter personal, protecția datelor cu caracter personal din sectorul sănătății și cel polițienesc.
- În perioada 14-15 decembrie 2016, reprezentanții Centrului au participat la prima **Conferință Internațională a Autorităților pentru Protecția Datelor**, intitulată **“Consolidarea dreptului la protecția datelor cu caracter personal în țările Parteneriatului Estic”**, eveniment care a avut loc în Tbilisi, Georgia. Conferința, ca parte componentă a proiectului “Cadrul de Cooperare Programatică pentru Armenia, Azerbaidjan, Georgia, Republica Moldova, Ucraina și Bielorusia”, cu suportul financiar al Consiliului Europei și Uniunii Europene, a avut ca scop consolidarea cooperării între autoritățile pentru protecția datelor din țările Parteneriatului Estic, în particular prin prisma dialogului ce ține de reformele la nivel național și cooperarea regională în domeniul protecției datelor cu caracter personal.

În cadrul evenimentului, reprezentanții Centrului au efectuat o retrospectivă a sistemului protecției datelor cu caracter personal din Republica Moldova, prin reliefaarea principalelor realizări, provocări și necesități ale instituției. În acest context, reprezentanții altor state participante au manifestat interes sporit în vederea preluării practicii Republicii Moldova la capitolul ce ține de reglementarea domeniului protecției datelor cu caracter personal și crearea autorității de resort.

7.3. Participarea Centrului la proiectele de asistență tehnică în anul 2016

- În perioada 3-4 mai 2016, reprezentanții Centrului au efectuat o **vizită de studiu** la oficiul **Autorității pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal**, în Roma (Italia). Scopul vizitei a fost familiarizarea cu aspectele ce vizează protecția datelor cu caracter personal în domeniul financiar-bancar, în vederea fortificării cunoștințelor practice și schimbul de experiență cu autoritățile similare Centrului. Vizita a fost organizată sub forma unui dialog direct cu angajații autorității italiene, fapt ce a permis analiza multiaspectuală a dificultăților la asigurarea protecției datelor cu caracter personal în sectorul financiar-bancar, care a permis aplicarea cunoștințelor acumulate în domeniu, la nivel național.

În mod particular, acest eveniment a oferit oportunitatea de a elucida aspecte ce țin de:

- modalitățile de asigurare a drepturilor subiecților de date cu caracter personal în procesul de acordare a accesului la datele financiar-bancare în scopuri polițienești și judiciare;
- respectarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal în cadrul îndeplinirii obligațiilor ce derivă din Actul privind îndeplinirea obligațiilor fiscale cu privire la conturile străine (FATCA), la nivel național și european;
- aspecte practice de colaborare între Autoritatea italiană pentru Protecția Datelor Personale și Banca Națională a Italiei;
- percepția, practica de lucru și modul de reacție a Autorității italiene de Protecție a Datelor în cazurile de încălcare a legislației privind protecția datelor cu caracter personal și a dreptului la viața privată, succesele, problemele cu care se confruntă această autoritate, interacțiunea cu alte instituții publice și private în acest sens, etc.

Evenimentul a fost organizat în cooperare cu Autoritatea Italiană de Protecție a Datelor, fiind susținut și finanțat de Instrumentul de Schimb de Informație și Asistență Tehnică al Comisiei Europene (TAIEX).

- În perioada 30 mai – 2 iunie 2016, reprezentanții Centrului au participat la o **vizită de studiu la Inspectoratul pentru Protecția Datelor din Estonia** (Inspectoratul), eveniment care a avut loc la Tallinn, Estonia. Scopul vizitei de studiu a fost schimbul de experiență, preluarea bunelor practici estoniene din domeniu și analiza unui chestionar tipologic comparativ a activității derulate de către Centru și Inspectorat în domeniul protecției datelor cu caracter personal. Vizita a cuprins o cercetare și documentare a sistemului estonian de protecție a datelor cu caracter personal, evoluțiile legislative la nivel european, rezolvarea cazurilor practice și protecția datelor cu caracter personal în plan digital, în special în cadrul e-comerțului.

Pe lângă întrevederile bilaterale cu personalul Inspectoratului, angajații Centrului au participat la o serie de evenimente conexe. Astfel, delegația a luat parte la Conferința e-Guvernare din Tallinn, unde a fost partajată experiența țărilor din Parteneriatul Estic în privința implementării serviciilor publice digitale. De asemenea, delegația Centrului a vizitat Showroom-ul E-Estonia, prin intermediul căruia a fost reliefat avantajele procesului de modernizare a Estoniei digitale în toate sectoarele.

Totodată, prin intermediul reprezentanților Ambasadei Republicii Moldova în Estonia, reprezentanții Centrului s-au familiarizat cu modul de implementare a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal în cadrul acestei ambasade.

De menționat că vizita de studiu a fost organizată și finanțată de către Centrul Estonian a Parteneriatul Estic în cooperare cu Inspectoratul pentru Protecția Datelor din Estonia.

- În anul 2016, urmare a negocierilor cu reprezentanții PNUD, a demarat prima fază a proiectului "Consolidarea protecției drepturilor fundamentale: Asistență Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal", proiect co-finanțat de Programul Slovac de Transfer al Experienței și Cunoștințelor de Tranzitie pentru Republica Moldova.

Proiectul are drept scop asistarea Centrului, în postura sa de actor cheie în controlul legalității prelucrării datelor cu caracter personal în Republica Moldova și ca beneficiar principal a intervențiilor proiectului, în realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova la nivel european în vederea ralierei legislației naționale din domeniul protecției datelor cu caracter personal la standardele și normele Uniunii Europene, precum și în eficientizarea activității autorității pentru protecția datelor cu caracter personal prin monitorizarea aplicării standardelor de protecție a datelor în toate sectoarele.

- Totodată, pe parcursul anului 2016, în contextul implementării Acordului de Asociere RM-UE, asigurării securității prelucrării datelor cu caracter personal, consolidării capacităților instituționale ale Centrului, precum și având în vedere noile reguli UE de protecție a datelor, în speță noul Regulament UE 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogarea Directivei 95/46/CE, precum și noua Directivă UE 2016/680 a Parlamentului European și a Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice referitor la prelucrarea datelor cu caracter personal de către autoritățile competente în scopul prevenirii, depistării, investigării sau urmării penale a infracțiunilor sau al executării pedepselor și privind libera circulație a acestor date, Centrul a lansat un dialog cu Delegația Uniunii Europene în Republica Moldova în vederea elaborării unui proiect Twinning.

Totuși, una din condiționalitățile partenerilor europeni în vederea inițierii și derulării proiectului constituie necesitatea majorării numărului angajaților Centrului, fapt care ar da siguranță dispunerii de capacități suficiente pentru realizarea proiectului Twinning. În caz contrar, suportul financiar planificat de către Comisia Europeană pentru consolidarea capacităților instituționale ale Centrului va fi anulat.

7.4. Cooperarea cu autoritățile de protecție a datelor din străinătate

- La 21 septembrie 2016, la Roma (Italia), Directorul Centrului și Președintele Autorității Italiene de protecție a datelor au semnat un **Acord de cooperare interinstituțional**. Printre obiectivele Acordului de cooperare se numără:
 - Schimbul de informații privind aplicarea standardelor și recomandărilor europene în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
 - Schimbul de experți în vederea dezvoltării profesionale reciproce în sectoare specifice;
 - Cooperarea în vederea organizării proiectelor de interes comun pentru ambele instituții la nivel regional și internațional;
 - Acordarea de asistență mutuală în vederea fortificării capacităților instituționale ale semnatarilor, inclusiv posibilitatea efectuării controalelor comune a prelucrării datelor cu caracter personal ș.a.

După semnarea Acordului de cooperare, reprezentanții Centrului au participat la o sesiune de lucru cu reprezentanții Autorității italiene, în cadrul căreia au fost discutate subiectele de interes comun la zi, au fost schițate principalele direcții de colaborare pentru viitorul apropiat, fiind stabiliți și următorii pași-cheie din cadrul activității de cooperare. În special, au fost abordate posibilitățile de reglementare și de control în următoarele domenii: financiar-bancar, sănătate, activitatea organelor de drept și a celor de asigurare a securității de stat.

- La 10 octombrie 2016, la Tbilisi, Georgia, Directorul Centrului și Inspectorul Autorității de protecție a datelor cu caracter personal din Georgia au semnat un **Acord de cooperare** între cele două autorități. Scopul Acordului de cooperare este de a împărtăși experiența în domeniul protecției datelor cu caracter personal, inclusiv schimbul de informații și acordarea asistenței mutuale în vederea fortificării capacităților Instituționale. Totodată, reprezentanții Centrului au participat la o sesiune de lucru cu reprezentanții Autorității georgiene, în cadrul căreia au fost discutate subiectele de interes comun, în special, au fost abordate posibilitățile de reglementare și de control în domeniul activității organelor de drept și a celor de asigurare a securității statului, precum și modalități de sensibilizare a opiniei publice asupra particularităților dreptului la protecția datelor cu caracter personal.
- La 24 octombrie 2016, la Budapesta, Ungaria, Directorul Centrului și Președintele Autorității de Protecția Datelor și Libertății de Informare din Ungaria au semnat un **Acord de cooperare** între cele două autorități.

Acordul a fost semnat în vederea consolidării cooperării dintre autoritățile pentru protecția datelor din cadrul Uniunii Europene, asigurării aplicării uniforme a legislației europene privind prelucrarea datelor cu caracter personal, stabilirii unui cadru de cooperare pe termen lung, care permite dezvoltarea unor inițiative pe teme specifice, precum și activități consultative bilaterale regulate.

8.1. Resurse umane

Pentru asigurarea unei activități eficiente și profesionale în cadrul Centrului pe parcursul anului 2016 s-au organizat și desfășurat 3 concursuri pentru suplینirea a 3 funcții publice vacante, la care au fost depuse 34 de dosare ale candidaților. Ca rezultat au fost angajați 3 funcționari publici, dintre care 2 fiind debutanți. Totodată, în aceeași perioadă a fost numit în funcție și noul director al Centrului, conform Hotărârii Parlamentului Republicii Moldova nr. 64 din 08 aprilie 2016. Astfel, numărul de personal la sfârșitul anului de referință fiind completat în proporție de 81%. Trebuie de menționat și faptul, că în condițiile unei salarizări mici, total nesatisfăcătoare pentru volumul de muncă și dificultățile pe care le întâmpină angajații, fluctuația de cadre este una foarte mare, numărul de demisionați fiind de 7 persoane. Aceasta prezintă o serie de dezavantaje, cum ar fi: costuri adiționale legate de recrutare și înlocuire, întreruperi și disfuncționalități ale procesului de activitate ale Centrului; investiția în oameni pierdută; dificultăți în atragerea și instruirea personalului nou.

În scopul realizării dreptului și obligației funcționarilor publici de a-și perfecționa, în mod continuu, abilitățile și pregătirea profesională, angajații Centrului au participat la 2 cursuri de instruire internă și la 19 cursuri de instruire externă, organizate de diferite instituții, cum ar fi: Cancelaria de Stat, Academia de Administrare Publică, Programul Națiunilor Unite pentru Dezvoltare în Republica Moldova, Ministerul Finanțelor, Asociația Auditorilor Interni, ÎS „Centrul de Telecomunicații Speciale”, Ministerul Tehnologiei Informației și Comunicațiilor, Centrul de Dezvoltare Personală și Profesională etc. În acest context, trebuie de menționat participarea angajaților la 2 vizite de studiu în vederea preluării bunelor practici la Autoritățile pentru Protecția Datelor din Italia, precum și din Estonia. Astfel, gradul de instruire al angajaților Centrului în anul 2016, în raport cu programul de instruire elaborat în acest sens, a constituit -100%.

Întru asigurarea unui management eficient al resurselor umane, responsabilul de gestionarea resurselor umane din cadrul Centrului a elaborat 233 de ordine, ce țin de raporturile de muncă ale angajaților, precum și un șir de documente interne ce reglementează activitatea diferitor comisii, cum ar fi: Comisia de concurs, Comisia de evaluare și evidență a cadourilor, Comisia de evaluare a performanțelor colective etc.

Trebuie de consemnat și faptul realizării în termen a prevederilor legale ce țin de reglementarea incompatibilităților și restricțiilor impuse persoanelor care exercită funcții de demnitate publică și funcții publice, soluționarea conflictelor de interese, precum și modul de prezentare a declarațiilor. În acest sens, pe parcursul anului au fost colectate și transmise Autorității Naționale de Integritate 28 de declarații cu privire la venituri și proprietate și 25 de declarații de interese personale la angajare, demisie și la finele anului calendaristic. Subsecvent, menționăm că la 01 august 2016 a intrat în vigoare Legea privind declararea averii și intereselor personale nr. 133 din 17 iunie 2016, care prevede depunerea unei singure declarații de avere și interese personale. Astfel, după 01 august 2016 au fost depuse 3 declarații de avere și interese personale ale noilor angajați, conform noilor prevederi.

Un alt aspect, care trebuie subliniat este stimularea a 5 angajați ai Centrului cu diplome de onoare și mulțumiri, acordate prin ordinele conducerii instituției, cu prilejul sărbătorii profesionale „Ziua Funcționarului Public”, și anume pentru exercitarea eficientă a atribuțiilor, manifestarea spiritului de inițiativă și a loialității, iar pentru activitate creativă și în semn de înaltă apreciere a contribuției aduse

În domeniul protecției datelor cu caracter personal unui funcționar public al autorității noastre i-a fost conferită Diploma Guvernului de gradul I.

8.2. Aspecte privind activitatea economică

În perioada 01 ianuarie – 25 iulie 2016, Centrul a activat în baza unui buget provizoriu, conform ordinului nr. 212 din 28 decembrie 2015 Cu privire la aplicarea bugetului de stat provizoriu pe anul 2016, emis de Ministerul Finanțelor.

Conform bugetului provizoriu, alocațiile bugetare oferite Centrului au constituit 2893,3 mii lei, dintre care cheltuieli de personal, inclusiv acordarea indemnizațiilor – 1856,2 mii lei, sau 64,2% din totalul mijloacelor financiare alocate, restul de 35,8% sunt destinate cheltuielilor curente de întreținere a activității instituției, precum și achitarea datoriilor formate în anul precedent din cauza nefinanțării de către Trezoreria teritorială Chișinău, valoarea acestora ajungând la 200,0 mii lei.

Începând cu 26 iulie 2016, o dată cu adoptarea Legii bugetului de stat pe anul 2016, aprobată prin Legea nr. 154 din 01 iulie 2016 (publicată în Monitorul Oficial nr. nr.230-231/486 din 26.07.2016), a fost inclus bugetul Centrului pe anul 2016 cu alocații bugetare în valoare totală de 4109,5 mii lei, dintre care 2303,5 mii lei (56,1%) sunt destinate cheltuielilor de personal, inclusiv acordarea indemnizațiilor.

Însă, prin scrisoarea nr. 10-12-208 din 01 august 2016 înaintată Centrului de către Ministerul Finanțelor au fost blocate cheltuielile de personal în mărime de 213,4 mii lei, prin aplicarea moratorului la ocuparea a 4 funcții vacante.

În acest sens, Centrul a efectuat o analiză a necesarului de mijloace financiare în vederea acoperirii retribuirii muncii angajaților pînă la finele anului și a identificat că reducerea cheltuielilor propusă de Ministerul Finanțelor are un impact negativ asupra onorării tuturor obligațiilor salariale față de angajați. Astfel, Centrul a expediat o solicitare către Ministerul Finanțelor privind examinarea posibilității neadmiterii blocării mijloacelor financiare de la capitolul cheltuieli de personal și acceptarea suplínirii cel puțin a funcției de consultant în Direcția evidență și control începând cu luna august 2016.

În rezultat, au fost organizate consultări/negocieri între reprezentanții Centrului și ai Ministerului Finanțelor, convenind în final acceptarea reducerii cu 91,5 mii lei de la cheltuieli de personal și 121,9 mii lei de la capitolul bunuri și servicii, păstrând limita totală propusă spre micșorare.

Astfel, prin Legea nr. 236 din 03 octombrie 2016 privind completarea și modificarea Legii bugetului de stat pe anul 2016 nr. 154 din 01 iulie 2016, bugetul Centrului a fost redus cu 213,4 mii lei sau cu 5,2%. În rezultat, bugetul precizat al Centrului pe anul 2016 a constituit 3896.1 mii lei.

Este necesar de menționat că și în anul 2016, în structura cheltuielilor totale, cheltuielile privind remunerarea muncii, inclusiv plățile de asigurări medicale și sociale achitate de angajator constituie cea mai mare pondere, fiind alocate 2149,3 mii lei sau 55,2% din totalul bugetului precizat.

Mijloacele financiare aferente achiziționării serviciilor, inclusiv cheltuielile destinate asigurării participării reprezentanților Centrului în grupurile de lucru internaționale, la forumurile și conferințele internaționale, a constituit 1072,1 mii lei sau 27,5% din totalul mijloacelor financiare alocate.

În partea ce ține de procurarea activelor nefinanciare (mijloace fixe și stocuri de active circulante) au fost alocate 617,9 mii lei sau o pondere de 15,9% din totalul resurselor precizate.

La categoria de cheltuieli prestații sociale, au fost precizate mijloace financiare în mărime de 56,8 mii lei sau 1,4% din bugetul total alocat.

Executarea de casă a bugetului față de planul optimizat s-a realizat în proporție de 93,92% și a constituit 3659,1 mii lei. În pofida reducerii mijloacelor financiare pe anul 2016, Centrul a urmărit permanent actualizarea priorităților pentru realizarea celor mai importante obiective stabilite în Planul de activitate, respectând principiile privind legalitatea, oportunitatea, continuitatea și eficiența.

Tabelul nr. 6

Informație privind executarea bugetului Centrului pentru anul 2016

Denumirea compartimentului	Aprobat pe an	Precizat pe an	Executat pe an	Executat față de precizat în %
Resurse, total	4109,5 mii lei	3896,1 mii lei	3659,1 mii lei	93,92%
Cheltuieli de personal	2240,8 mii lei	2149,3 mii lei	2015,3 mii lei	93,8%
Servicii	1511,0 mii lei	1072,1 mii lei	1016,6 mii lei	94,8%
Active nefinanciare	295,0 mii lei	617,9 mii lei	573,2 mii lei	92,8%
Prestații sociale	62,7 mii lei	56,8 mii lei	54,0 mii lei	95,1%

CAPITOLUL IX

RAPORTUL DE EVALUARE A IMPLEMENTĂRII STRATEGIEI NAȚIONALE ÎN DOMENIUL PROTECȚIEI DATELOR CU CARACTER PERSONAL PENTRU ANII 2013 – 2018

În prezentul capitol, ținând cont de prevederile Legii nr. 229 din 10 octombrie 2013, prin care a fost aprobată Strategia națională în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013 – 2018 și Planul de acțiuni privind implementarea Strategiei, este reflectată informația privind executarea acțiunilor planificate, dedusă din compartimentele raportului anual, după cum urmează:

OBIECTIV GENERAL.

Asigurarea unui nivel adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova

Identificatorul acțiunii din Plan	Acțiunea planificată	Numărul paginii raportului anual al Centrului, la care poate fi consultată informația
<p>Obiectivul specific 1. Informarea tuturor operatorilor de date cu caracter personal privind responsabilitățile ce le revin, de asemenea privind necesitatea protecției datelor cu caracter personal prelucrate ținând cont de cele mai recente tehnici în raport cu riscurile inerente prelucrării, precum și de natura datelor protejate</p>		
1.4	Implicarea organizațiilor profesionale ale judecătorilor, executorilor judecătorești, avocaților, notarilor, băncilor, mass-mediei, sindicatelor, tehnologiilor informaționale etc. în scopul promovării înregistrării în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal, precum și în scopul elaborării unor coduri de conduită profesională care ar include prevederi referitoare la protecția datelor cu caracter personal ori al completării acestora cu astfel de norme	Pag. 9,10, 23, 33
1.5	Mediatizarea cazurilor de mare rezonanță și a încălcărilor admise de entitățile de drept public și de drept privat în procesul prelucrării datelor cu caracter personal	Pag. 32-37
1.6	Acordarea de asistență instituțiilor publice și private care se constituie în calitate de operatori de date cu caracter personal în vederea asigurării respectării procedurilor organizatorice și tehnice de protecție a datelor cu caracter personal	Pag. 22-23
1.7	Acordarea de asistență operatorilor de date cu caracter personal la elaborarea declarațiilor de confidențialitate, în formă de clauză contractuală sau cerință inserată în fișa postului, având mențiunea privind răspunderea civilă, contravențională ori penală pentru încălcarea acesteia de către persoanele care participă la procesul de prelucrare a datelor cu caracter personal	Pag. 33
1.8	Revizuirea categoriilor și a volumului de date cu caracter personal prelucrate de către operatori	Pag. 22
1.9	Acordarea de asistență metodologică structurilor/ persoanelor responsabile de protecția datelor cu caracter personal instituite în cadrul operatorilor de date cu caracter personal	Pag. 22, 33-40

1.11	Implementarea principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, începând cu etapa de elaborare a sistemelor informaționale și a sistemelor de evidență destinate prelucrării automatizate a datelor cu caracter personal (<i>privacy by design</i>)	Pag. 26-31
1.12	Mediatizarea, promovarea și monitorizarea respectării obligației de notificare și înregistrare a operatorilor de date cu caracter personal, a bazelor de date, a sistemelor informaționale și informatice în care sunt stocate și prelucrate, în mod automat sau manual, date cu caracter personal, precum și a respectării principiului transparenței în activitatea de prelucrare a datelor	Pag. 22, 32-37
Obiectivul specific 2. Sensibilizarea publicului larg cu privire la importanța protecției persoanelor în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal		
2.1	Implicarea activă a reprezentanților societății civile, a autorităților din domeniul educației și a mass-mediei în procesul de sensibilizare a persoanelor cu privire la conceptele de „viață privată” și „protecția datelor cu caracter personal”, cu privire la beneficiile rezultate din protecția datelor cu caracter personal, cu privire la consecințele negative ce pot apărea odată cu nerespectarea regimului de confidențialitate și securitate a prelucrării acestor date, precum și cu privire la importanța protecției datelor cu caracter personal în dezvoltarea economică, socială și culturală a țării	Pag. 10, 33-37
2.2	Organizarea unor cursuri de instruire pentru jurnaliști privind necesitatea asigurării echilibrului între dreptul la libera exprimare și dreptul la viață privată	Pag. 36-37
2.12	Organizarea unor conferințe cu tematici axate pe necesitatea respectării principiilor de protecție a datelor cu caracter personal	Pag. 34
2.13	Organizarea și desfășurarea unor evenimente la nivel național cu prilejul Zilei Protecției Datelor cu Caracter Personal	Pag. 33-34
Obiectivul specific 3. Consolidarea capacităților administrative și instituționale ale Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal		
3.1	Analiza procesului de executare a deciziilor emise de Centru în urma controalelor efectuate în vederea identificării problemelor și deficiențelor apărute	Pag. 22-25
3.2	Analiza plângerilor și cererilor adresate Centrului în vederea identificării problemelor și a acțiunilor ce trebuie să fie întreprinse pentru îmbunătățirea situației la capitolul protecția persoanelor față de prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția dreptului la viața intimă, familială și privată	Pag. 4-8
3.6	Revizuirea și avizarea cadrului normativ sectorial în conformitate cu principiile de protecție a datelor cu caracter personal	Pag. 26-28
3.8	Instruirea continuă, schimbul de experiență cu instituțiile europene similare, participarea la seminare, traininguri, efectuarea vizitelor de studiu, organizarea atelierelor de lucru și a conferințelor internaționale	Pag. 39-43
3.9	Asigurarea participării la lucrările forumurilor internaționale ale autorităților naționale de control privind protecția datelor cu caracter personal în vederea promovării imaginii Centrului și a țării și în vederea participării active la elaborarea cadrului normativ ce reglementează domeniul protecției datelor cu caracter personal	Pag. 44-46
3.11	Asigurarea informării publicului cu privire la problemele constatate în activitatea de control al respectării legislației privind protecția datelor cu caracter personal	Pag. 52-53

CAPITOLUL X

PROBLEME CONSTATATE ÎN ACTIVITATE ȘI OBIECTIVE
PENTRU ANUL 2017**10.1. Problemele cu care se confruntă Centrul**

Pe parcursul ultimilor ani, inclusiv prin intermediul rapoartelor de activitate pentru perioadele anterioare de raportare, Centrul a reliefat o multitudine de dificultăți cu care se confruntă în desfășurarea activității. Elucidarea problemelor de bază menționate de la an la an nu țin doar de competența Centrului, însă, spre regret, acestea marchează întreaga activitate a Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal. În acest sens, problemele stringente sunt:

- volumul excesiv de lucru în raport cu numărul infim de angajați ai Centrului, în special în subdiviziunile de bază ale autorității: Direcția evidență și control, Direcția juridică și relații cu publicul;
- lipsa susținerii proiectelor înaintate de Centru în vederea fortificării capacităților administrative și instituționale, precum și ajustării cadrului legislativ ce vizează prelucrările de date cu caracter personal la standardele internaționale din domeniu;
- inexistența garanțiilor corespunzătoare pentru colaboratorii Centrului în ceea ce privește riscurile generate de activitatea de control;
- ineficiența și insuficiența pîrghiilor coercitive pentru prelucrarea ilegală a datelor cu caracter personal;
- fluctuația cadrelor și insuficiența specialiștilor în domeniul protecției datelor cu caracter personal;
- nivelul scăzut de sensibilizare a publicului larg cu privire la importanța prelucrării datelor cu caracter personal în condițiile statuate de Legea privind protecția datelor cu caracter personal, determinat de insuficiența capacităților instituționale și financiare;
- lipsa mijloacelor financiare necesare în vederea dezvoltării Sistemului Informațional automatizat „Registrul de evidență a operatorilor de date cu caracter personal”;
- reticența operatorilor de date cu caracter personal, în special a celor din domeniul public, în partea ce ține de implementarea eficientă a principiilor de protecție a datelor cu caracter personal, inclusiv prin omisiunea premeditată de a consulta opinia Centrului, atât în procesul de creație legislativă, cât la interpretarea/aplicarea corectă a prevederilor legale din domeniu;
- nivelul discriminatoriu al salarizării funcționarilor din cadrul Centrului în raport cu cel prevăzut pentru alte organe de control cu statut similar.

De menționat că, numărul mic de angajați ai Autorității naționale de control a prelucrărilor de date cu caracter personal rămâne a fi principalul aspect critic necesar a fi depășit pentru a asigura menținerea acestei instituții drept una pro-activă și funcțională dar și pentru a asigura condițiile necesare pentru ca nivelul de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova să fie unul adecvat.

Mai mult, majorarea efectivului limită a Centrului se justifică inclusiv prin necesitatea executării măsurilor de ordin legislativ, după cum urmează:

- Titlul III: Justiție, Libertate și Securitate, art. 13 „Protecția datelor personale” din Planul național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană în perioada 2014-2016, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 808 din 07 octombrie 2014 privind sporirea capacității Centrului, măsura de implementare nr. 2 al căreia statuează „Elaborarea și aprobarea proiectului de lege pentru modificarea Legii 182-XVI din 10 iulie 2008, în scopul revizuirii efectivului limită al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, concretizării atribuțiilor, precum și de a asigura consolidarea capacităților instituționale ale acestei autorități. Or, această acțiune urma a fi realizată încă în anul 2014, rămânând a fi pînă în prezent o restanță.
- Strategia națională în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și Planul de acțiuni privind implementarea acestora, aprobate prin Legea nr. 229 din 10 octombrie 2013, care la Obiectivul specific nr. 3 statuează „Consolidarea capacităților administrative și instituționale ale Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal”, și anume conform pct. 3.12 din Plan urma să fie efectuată completarea statului de personal al Centrului și revizuit numărul de personal în raport cu volumul activităților efectuate. Astfel, majorarea efectivului-limită al Centrului urma a fi realizată în anul 2015, această măsură fiind o restanță.
- Pct. 14 și 15 din Programul legislativ de realizare a angajamentelor de transpunere asumate în cadrul Acordului de Asociere dintre Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte, pentru anii 2015-2016, aprobat prin Hotărârea Parlamentului nr. 99 din 26 mai 2016, acțiuni care urmau a fi realizate în sesiunea parlamentară toamnă - iarnă 2016, potrivit cărora, termenul limită stabilit pentru revizuirea efectivului-limită al Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal; concretizarea atribuțiilor; consolidarea capacităților instituționale ale acestei autorități era sesiunea parlamentară toamnă - iarnă 2016, această măsură fiind din nou o restanță.

10.2. Obiective pentru anul 2017

În anul 2017, Centrul urmează să-și concentreze eforturile în vederea realizării, în special, a următoarelor obiective:

- realizarea acțiunilor prevăzute de Strategia națională în domeniul protecției datelor cu caracter personal pentru anii 2013-2018 și a Planul de acțiuni privind implementarea acestora;
- realizarea Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană;
- promovarea proiectelor de legi în vederea fortificării capacităților funcționale și instituționale ale Centrului, precum și ajustării cadrului normativ ce vizează prelucrările de date cu caracter personal la cele mai înalte standarde internaționale din domeniu;
- asigurarea măsurilor de sensibilizare a domeniului protecției datelor cu caracter personal, a drepturilor și obligațiilor operatorilor și subiecților de date cu caracter personal;
- contribuirea la interpretarea și la crearea unei practici judiciare uniforme la aplicarea prevederilor legislației privind protecția datelor cu caracter personal;
- sensibilizarea partenerilor de dezvoltare în realizarea proiectelor comune, în vederea asigurării nivelului adecvat de protecție a datelor cu caracter personal în Republica Moldova.